

DRAUGAS

2ND CLASS
JANUARY 15 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 60 c.

SEŠTADIENIS - SATURDAY, SAUSIS - JANUARY 15, 1994

Nr. 10

Žinios iš Lietuvos - Elta

Baltijos šalys priešinsis Rusijos priėmimui

Vilnius, sausio 14 d. (Elta) - Lietuvos ir Estijos delegacijos Europos Tarybos parlamente neįvykusioje priemonėje Rusijos priėmimui į Europos Tarybą. Apie tokią šių šalių parlamentinių delegacijų nuostatą spaudos konferencijoje pranešė jų vadovai - Lietuvos Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Algirdas Gričius ir Estijos Valstybės susirinkimo pirmininko pavaduotojas Tunde Kelamas. Šalių pozicijos šiuo klausimu suderintos Vilniuje vykusiame Baltijos šalių parlamentinių delegacijų Europos Tarybos parlamente neįvykusioje priemonėje susitikime. Lietuvos ir Estijos delegacijų palaikė ir Latvijos delegacija, kuri Europos Tarybos parlamentinėje asamblėjoje turi svečio statusą.

Vienas pagrindinių Baltijos šalių argumentų, kodėl Rusija kol kas negali būti Europos Tarybos nare, yra tai, kad neišvesta jos kariuomenė iš Latvijos ir Estijos. Be to, sakė Lietuvos ir Estijos delegacijų vadovai, Rusija turi atitikti visus standartus, kurie keliami kandidatams į Europos Tarybą. Ji privalo išspręsti nacionalines problemas savo šalyje, nutraukti kšimasi į kitų vidaus reikalus. „Mes laukiame, kad Rusija, kaip Sovietų Sąjungos tauta, perėmė, padarytų oficialų pareiškimą dėl Baltijos valstybių okupacijos 1940 metais“, pabrėžė A. Gričius.

Spaudos konferencijoje Virgilijus Čepaitis perskaitė pareiškimą, jog savo metu Lietuvos, Rusijos KGB davė nurodymą skleisti žinią, esą jis esąs KGB agentas. Čepaitis pasakė, kad disponuoja tai patvirtinančiais oficialiais dokumentais, kuriuos yra gavęs „legaliu keliu“. Pareiškimą be kita ko rašoma: „neparemta jokiais faktais, tačiau nuolat kartojama versija leido per mano asmens diskreditavimą menkinti Sąjūdžio reikšmę Lietuvos politiniame gyvenime, jo deputatų pradėtas kardinalias šalies reformas, pagaliau, pačią Lietuvos nepriklausomybės idėją“. Viešai perskaitytą pareiškimą Virgilijus Čepaitis traktuoja kaip oficialų kreipimąsi į valstybės teisingumo institucijas, „kurių kompetencija įeina tirti panašius įvykius ir daryti išvadas“.

Virgilijus Čepaitis pasakė šiuo metu nepriklausas jokiai partijai ir neketina grįžti į politiką. Padaryti pareiškimą ji paskatino tai, kad masinės informacijos priemonėse, konkrečiai - per LTV parodytame filme apie Sausio 13-ąją - bandomas atgaivinti neigiamas jo įvaizdis.

Atsakydamas į ELTOS klausimą, Čepaitis pasakė: „Aš nebuvau KGB agentas. Viską, kas turėjau šiuo klausimu pasakyti, pasakiau prieš dvejus metus“.

Linininkystei skirs 10 milijonų litų

Premjeras Adolfas Šleževičius tesia keliones po Lietuvą. Sausio 14 d. kartu su ministrais Rimantu Karazijs, Mindaugu Stankevičiumi, Romasiu Vaitekiūnu, Seimo LDDP frakcijos pirmininku J. Karosiu jis lankėsi Šakių rajone.

Kudirkos Naumiestyje ministras pirmininkas padėjo gėlių krepšelį prie Vinco Kudirkos paminklo, susitiko su valstybės aktyviais žmonėmis „Suvalkių linai“ vadovais ir specialistais.

Šakių rajono žemdirbiai augina daugiausia linų Lietuvoje, tačiau ir čia gerokai sumažėjo linų plotai. Anksčiau jais rajone buvo apdorojama iki 3,600 hektarų, o pernai tik 1,200. Linus pradeda auginti ir ūkininkai, tačiau jiems trūksta patirties, geros sėklos ir technikos. Imonė „Suvalkių linai“ nuo 1991 m. negali atsiskaityti su Žemės ūkio banku. Skola sudaro apie 1 milijoną litų ir bankas nori parduoti šią imonę iš varžytinių. Visas imonėje pagamintas trumpas linų pluoštas buvo išvežtas į Rusiją, o sutrikus atsiskaitymams su Rusija, „Suvalkių linai“ negali išsi-reikalausti skolų.

Atsakydamas į linininkų klausimus, Adolfas Šleževičius pasakė, kad kuo greičiau turėtų būti parengta linininkystės plėtojimo programa. Linininkystei paremti 1994 metų valstybės biudžete skirta 10 milijonų litų. Linininkystė bus vienintelė vyriausybės subsidijuojama ūkio šaka. Taip pat bus peržiūrėti importo muitų tarifai - apginta linų vidaus rinka.

Klaipėdos naftos imonės rekonstrukcija kainuos 90 milijonų dol.

Lietuvos Energetikos ministerijos Olandijos firma „Tebodin“ ir „Pramprojektas“ pristatė suinteresuotų žinybų atstovams Klaipėdos Naftos Eksperto Imonės rekonstrukcijos projektą.

Firmos „Tebodin“ prezidentas Van Putten pažymėjo, kad vienas iš šio projekto privalumų yra galimybė rekonstruoti imonę, nestabdant jos darbo. Imonė bus rekonstruojama savomis lėšomis. Darbai kainuos daugiau kaip 90 milijonų JAV dolerių. Rekonstrukcijos projekte numatyta sutvarkyti krantinę, prie kurios švartuosis tanklaiviai. Taip pat numatyta sutvarkyti geležinkelį, sumontuoti modernią priešgaisrinę įrangą, išvalyti imonę supančią teritoriją. Imonei pradėjus veikti visu 6 milijonų tonų mazuto per metus pajėgumu, j rekonstrukciją įdėtos lėšos, imonės direktoriaus M. Gusiato žodžiais, turėtų atsipirkti per aštuonerius metus.

KGB liepusi diskredituoti Čepaitį

Penktadienį Vilniuje, Žurnalistų sąjungoje, spaudos konferencija surengė Kovo 11-osios akto signataras Virgilijus Čepaitis. Buvęs Nepriklausomybės partijos vadovas ir Sąjūdžio atsakingasis sekretorius iš politinės arenos pasitraukė po to, kai KGB veiklai tirti Lietuvoje komisija padarė išvadą, kad jis „sąmoningai bendradarbiavo su KGB“ ir šią išvadą patvirtino Aukščiausiasis teismas.

JAV prezidentas Bill Clinton, Maskvoje išėjęs pavaikščioti po krautuves ketvirtadienį, užsėdėjo naują kailinę kepurę, nes lauke buvo šalta - 17 F laipsnių. Žmona Hillary Clinton atvyksta penktadienį ir dalyvaus iškilmingame JAV, Rusijos ir Ukrainos sutarties dėl branduolinių ginklų naikavimo pasirašyme.

Rusijos parlamente vyko jau 2-oji sesija

Maskva, sausio 13 d. (NYT) - Rusijos naujojo parlamento aukštesnieji rūmai ketvirtadienį išrinko pirmininku artimą prezidento Boris Jelcino bendradarbį, žemesniuose rūmuose vel triukšmavo ultranacionalistų vadas Vladimir Žirinovskis. Abiejų parlamento rūmų posėdžiai vyko atskirose salėse, kurias skiria kelių mylių atstumas, nuo jų tiek tiek dėmesio atitraukiant JAV prezidento Bill Clinton vizito iškilnėms ir miesto eismo pertvarkymas garbingų svečių viešnagai.

Bet formaliose pokalbiuose su prezidentu Boris Jelcinu, apvaikščiomas Kremliaus įžymybes ar lankymasis pas Rusijos pravoslavų patriarchą, prezidentas Bill Clinton mažai teusimins Rusijos parlamentą, vienu sakiniu priėmė, kur buvo ir parlamento narių, pakaitines juos ir priminę, kad „yra daug vietos skirtingoms nuomonėms“.

Išrinktas Jelcinui palankus pirmininkas

Aukštesniuose parlamento rūmuose, vadinamoje Federacijos Taryboje, 178 jai priklausantys deputatai pirmininku išrinko Vladimir Šumeiko, kuris yra pirmasis ministro pirmininko pavaduotojas ir prezidento Jelcino artimas bendradarbis. Pirmuose dviejuose balsavimuose jam vis pritrūko vieno balso iki reikiama 86 balsų, bet vėlyvą vakarą deputatų tarpe pasidarė bėgimas, kitam ministro pirmininko pavaduotojui Oleg Soskovec, ketvirtadienio ryto balsavime jau lengvai laimejo, surinkdamas 98 balsus.

Vladimir Šumeiko, 48-metis buvęs elektronikos imonės vadovas Krasnojarske ir išstojęs iš buvusio Liaudies Deputatų Kongreso, yra dažnai užsimintas, kaip asmuo, „turintis prezidentinio potencialo“. Jo išrinkimas Federacijos Tarybos pirmininku tik sustiprins tokias spekuliacijas.

Bet artimoje ateityje Šumeiko

išrinkimas gali būti labai svarbus Boris Jelcinui, sustiprinant jo ranką prieš žemesniuose parlamento rūmuose - Dūma. Federacijos Taryba, kurios pirmininku Šumeiko išrinktas, turi galią sugrąžinti žemesniųjų rūmų - Dūmos prarastus įstatymus ir tuomet, jei Dūma nori savarankiškai prarasti įstatymą, jie tai turi padaryti dviem trečdaliais balsų.

Si Federacijos Tarybos galia gali tapti labai aktuali, jei įvykiai pirmose dviejose Dūmos sesijose bus tolimesnės jos veiklos rodikliai.

Dūmos sesija ir vėl triukšminga

Ketvirtadienio Dūmos sesija pasižymėjo sudėtingais ginčais dėl procedūros ir dėl Dūmos kalbėtojo rinkimo ir galų gale Jelcino priešininkai išsikovojo konkrečių laimėjimų.

Kaip ir pirmoje sesijoje, taip ir šioje šūkavo demagogiškas ultranacionalistų vadas Vladimir Žirinovskis, kurio partija turi antrą didžiausią bloką Dūmoje. Šį kartą kolijojamasi užbaigė, paskelbdamas, kad atsiima savo kandidatūrą Dūmos kalbėtojo postui. Kurį laiką prieš tai vienas deputatas - Viktor Mironov - ironiškai pasiūlyė, kad visi kandidatai išias pareigas turi išlaikyti psichiatrinę egzaminą, aiškiai taikydamas Žirinovskui.

Matyt suerzintas šio ir kitų panašių spilkų, Žirinovskis pradėjo kiliotis. „Už dviejų metų per mūsų specialiasias tarnybas sužinosime, kas sirgo ir kuo“, jis pareiškė, matyt darydamas užuominą, kad tuomet jau bus prezidentu.

„Užsičiaupkit!“ - užriko Žirinovskis, Dūmoje kilus triukšmui dėl šio pasisakymo. „Visi lauk iš sales! Visi kandidatai į pirmininkus turi nuvykti į psichiatrinę ligoninę!“ - jis šaukė. Prieš atsiimdamas savo kandidatūrą, Žirinovskis tvirtino, kad jis būtų buvęs pavyzdingas kalbėtojas Dūmai: „pavyzdys ne tik savo šaliai, bet ir visam pasauliui“. Jis dar ir pridėjo: „Kai

lankiausi Europoje, per dvi dienas visą pasaulį aukštyn kojom apverčiau!“ Žirinovskis buvo išsivartas iš Bulgarijos, neišleistas į Vokietiją ir Austriją, ir pasmerktas kelių kitų valstybių po tos savo trumpos kelionės gruožio mėnesi.

Savo dekretu, išleistu ketvirtadienį prezidentas Boris Jelcinas ketvirtadienį patvirtino ministrą Čubais visose jo pareigose, matyt norėdamas užtikrinti atvykusius amerikiečius, kad privatizavimas Rusijoje nebus stabdomas.

Dūmos kalbėtojas bus Jelcino priešininkas

Ketvirtadienio vakarą pirminiais balsavimais kandidatų į kalbėtojo pareigas liko tik du - abu prezidento Jelcino priešininkai, patinkantys ir komunistams ir konservatoriams Dūmoje.

Atskirame balsavime opozicijos pajėgoms pavyko prarasti teisėtumui būtiną, kad dalyvautų bent pusė visų 444 registruotų deputatų. Tada dabar jau nei viena daugumos partija negalės sustabdyti Dūmos sesijos vien tik nutardama nesiregistruoti.

Keliuose kituose balsavimuose pasirodė, kad reformas skatinančiame bloke nevisuomet yra vieningumas, tuo tarpu Žirinovskio ir Komunistų partijos sugebėjo išlaikyti vieningumą savo tarpe. Centristai balsavimuose dažniausiai pajėgdavo surinkti bent 200 balsų, bet balsavimuose dėl Dūmos kalbėtojo, Jelciną remiančius Rusijos Pasirinkimo partijos kandidatas surinko tik 138 balsus.

Pagal oficialų Dūmos sąrašą, daugiausia vietų - 76 turi Jelciną remiantis Rusijos Pasirinkimo partija, po jos Žirinovskio Liberalų Demokratų partija - 63 vietos, trečioje vietoje Agrarinė partija (Jelcino priešininkai) - 55 vietos ir ketvirtą - Komunistų partija - 45 vietos.

Užsienio kapitalo Lietuvoje investuota 160,5 milijonų litų (Latvijoje ir Estijoje 3,2 ir 2,25 karto daugiau). Rusijos dalis investuotame kapitale - 25% (Latvijoje ir Estijoje - 5% ir 3%, atitinkamai).

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSA (312) 585-8284

Lech Wałęsa kritikuoja Čekiją

Varšuva, sausio 10 d. (RFE/RL) - Lenkijos prezidentas Lech Wałęsa „Lidove noviny“ išspausdintame pasikalbėjime aštriai kritikavo Čekų Respublikos vadus dėl jų nenoro bendrai su kitomis Vyšegrado valstybėmis (Lenkija, Vengrija ir Slovakija) siekti nuolatinės narystės NATO gynybos sąjungoje.

Sausio 7 d. Čekijos gynybos ministras Antonin Baudys atsisakė atvykti į Vyšegrado šalių gynybos ministrų posėdį, sušauktą koordinuoti visų keturių šalių strategiją, siekiant NATO narystės. Kiti Čekijos vadai nuolat reiškia abejones, ar naujinga toms keturioms šalims veikti kaip vienetai.

„Viešojoje opinijoje neatleis Čekijos politikams“, pasakė Wałęsa. „Jie daro klaidą, kuri kainuos mums visiems“. Užsimindamas Vyšegrado šalių vadų įvykiantį susitikimą su prezidentu Bill Clintonu Prahoje, prez. Wałęsa išreiškė nusivylimą, kad Čekijos pareigūnai atskirai susitiks su prez. Clintonu, užuot bendrai su kitų Vyšegrado šalių pareigūnais.

„Jei pasitarimai nepavyktų, turėsime sakyti, kad jų organizatoriai (čekai) yra kalti“, pasakė Lenkijos prezidentas. Jis argumentavo, jog bendra Vyšegrado šalių strategija „yra būtina, nes šių keturių šalių te-

ritorija turi daugiau, kaip 60 milijonų gyventojų, ir tai turi nemažą svorį. Kaip pavienės valstybės, mes esame per mažos“, sakė Lenkijos prezidentas.

Atsiliepdamas į Lenkijos prezidento kritiką, Čekijos prezidentas Vaclav Havel pareiškė, jog norės šį reikalą aptarti su Lenkijos prezidentu kai jie susitiks sausio 13 dieną. Čekijos ministras pirmininkas Vaclav Klaus sausio 10 d. pripažino, jog gal Wałęsa ir teisingai kaltina Čekiją, kad stato savo interesus aukščiau bendrų Vyšegrado šalių siekių. Bet, jis sakė, jis būtų blogas Čekijos politikas, jei jis nestatytų Čekijos interesus aukščiau už bendrus siekius su kitomis valstybėmis.

JAV žvalgyba Lietuvoje

Vilnius, gruodžio 27 d. - Lietuvos valdžios pareigūnai „pusiau oficialiai“ leido Lietuvoje įsikurti JAV tarptautinės žvalgybos agentūrai CIA po nepavykusio perversmo Maskvoje 1991 m. rugpjūčio mėnesi, rašo „Respublikos“ laikraštis gruodžio 27 laidoje.

Anot „Respublikos“ to meto Lietuvos vadai žinojo, kad paprastai civiliai apsisirenę žvalgybos agentai įsikurs vietinėse savivaldybėse jiems skirtame name Turniške, kur yra įvairių Lietuvos valdžios žmonių vasarvietės prie Vilniaus. Esą Lietuvos valdžios pareigūnai tikėjėsi, kad CIA užpildys atsiradusią tuštumą, padedama sukurti Lietuvai sava saugumo sistemą ir užsitikrinti saugumą nuo pavojų iš užsienio.

Seimo narys Algirdas Gričius, priklausęs LDDP frakcijai, sakė, jog greičiausiai Lietuvoje šiuo metu veikia Amerikos, Prancūzijos, galbūt ir Vokietijos specialios tarnybos ir greičiausiai „įtakoją kai kuriuos politinius ir socialinius procesus“.

„Mineto adreso Turniške paskirtis“, anot Respublikos, „buvo žinoma ne tik tuolaikinės Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui ir tuometiniam ministrui pirmininkui, bet ir jų įpėdinams, prezidentui bei kitiems žemesniems valdžios pareigūnams“.

Anot JAV diplomato, prašiusio pavadės neminėti, namas Turniške yra skirtas diplomatams, bet jį naudoja ir „kai kurie techniniai patarėjai“ nevykdą jokios nelegalios veiklos prieš Lietuvą ar kitas valstybes. Kaip informavo kiti šaltiniai, JAV tarnybos Vilniuje kaip tik ir davė žinią naujų rusų rekrutų įėjimą į Lietuvą.

KALENDORIUS

Sausio 15 d.: Paulius, Ida, Dailius, Skirgaila, Snieguolė. Klaipėdos krašto atvadavimas 1923 metais.

Sausio 16 d.: 2-ras eilinis sekmadienis; Marcellis, Honoratas, Jovaras, Norgailė.

Sausio 17 d.: Šv. Antanas abatas; Leonilė, Vėjuna, Kalnė, Ežerė. JAV šventė Martin Luther King gimtadienis.

Sausio 18 d.: Priska, Liberta, Darius, Gedgaudas, Kaributas. Maldos už krikščionių vienybę oktava prasideda.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

ČIKAGOS ATEITININKŲ KŪČIOS

Šeštadienį, 1993 m. gruodžio 20 d. Jaunimo centre susirinko būrys ypatingų studentų. Jie aukojo savo laiką, mintis ir energiją ruošdami tradicinę Kūčių šventę. Studentai ateitininkai praleido visą popietę valydami ir gražiai puošdami salę. Kitą rytą jie, su grupe pasiaukojusių sendraugių, padėjo nuolatinei pasiūventusiai šeimininkei Onai Norvilienai padengti stalus su dvylika valgių. Antrą valandą po pietų, salėje prasidėjo šv. Mišios, kurias atnašavo kun. A. Paliošas ir prelatas J. Prunskis. Šv. Mišių metu ateitininkai ir jų šeimos turėjo progą susikaupiti ir kartu pasirodyti Kristaus Gimimo šventei.

Po šv. Mišių Krista Šilimaitė, Čikagos studentų ateitininkų draugovės pirmininkė, susirinkusiems priminė Kūčių vakarienių reikšmę. Jos pakviesti daktarai Meškauskai uždegė žvakę, prisimindami ateitininkus ir jų šeimų artimuosius, jau iškelia-vusius į amžiną gyvenimą. Dalindamiesi kalėdaičiais

svečiai linkėjo vieni kitiems linksmų švenčių. Spindėdami ramybe ir džiaugsmu, visi susėdo valgyti skaniai paruoštus Kūčių valgius. Sočiai pavalgę, visi dalyviai giedojo kalėdines giesmes, kurias pravedė Rasa Poskočimienė, o jai padėjo jaunesnieji ateitininkai.

Studentų ateitininkų sąjungos, Čikagos draugovės valdyba nuoširdžiai dėkoja prelatui J. Prunskui ir kun. A. Paliošui už atnašavimą šv. Mišių. Dėkojame „Baltic“ kepyklai už kepsnius ir talkininkams: Jaunimo centro štabui, sendraugiams: Juzei Ivašauskieni, dr. Juozėvičienėi, dr. Liulevičiui, J. Norvilienai, Onai Norvilienai, S. Plėnienai, Irenai Polikaitienei, Rasai Poskočimienėi, Marytei Salikienei, Valerijai Žadeikienei. Padėka priklauso ir studentams: Romui Blažui, Aldžiui Jameikiui, Astai Kazlauskaitėi, Kaziui Motekaičiui, Arui Norvilui, Audriui, Rimai ir Mariui Polikaitiams, Kristai Šilimaitytei, Kastyčiui Soliūnui, Astai, Elenai ir Mariui Tjunėliams ir Simui Varnui.

TORONTO ATEITININKŲ KŪČIOS

Gruodžio 19-tą dieną, 4 val. po pietų Toronto Ateitininkai rinkomės Prisikėlimo parapijos salėje kūčių vakarienei. Mūsų tarpe buvo gražus būrys jaunimo (jaunų šeimų), svečių ir vaikučių, kuriuos atsivežė Hamiltono ateitininkai. Savo turėjome jauną, miela svečią iš Lietuvos – pranciš-kona tėva Astiją Kungį. Jis mus džiugino savo jaunos krikščio-niškos dvasios žodžiu. Tik tokie žmonės prikelia Lietuvą iš jos dvasinio skurdo. Duok Dieve daugiau tokių žmonių!

Vakaro programėlę pravedė dr. O. Gustanienė. Giedojom kalėdines giesmes, pritariant gitarai. Ramunė Sakalaitė-Jonaitienė paskaitė Kalėdų nuotaiškai pritaikytų minčių. Jauni vaikučiai atliko savo vaidinimą.

Mažuosius aplankė Kalėdų Senelis su kukliomis dovanėlėmis. Vaikams buvo malonaus džiaugsmo.

Pabendrauvę ir pasivažiinę sušėstiniais kūčių valgiais, skirstėmės į namus laukti šv.

Kun. R. Gudelis prie Bertiūnuose komunistų išsprogintos bažnyčios plytų.

Vasario 16-os gimnazijos Vokietijoje ateitininkai Kristaus Karaliaus šventės šv. Mišiose. Nuotr. M. Smitienės

ATEITININKAI VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Šiais mokslo metais Vasario 16 gimnazijos moksleivių ateitininkų kuopa žymiai padidėjo. Dabar jai priklauso 20 gimnazistų. Buvo išrinkta nauja kuopos valdyba: pirm. Almis Udrys, vicepirm. Zita Kalesinskaitė, sekr. Elvyra Kalvenaitė ir išd. Rasa Slankauskaitė. Susirinkimai vyksta sekmadieniais po vakarienių. Viena susirinkime kalbėjo svečias iš Kanados dr. Raimundas Zabie-lauskas.

Spalio mėnesį turėjome išskyla i Speyeri. Tą mėnesį mes ap-lankė kun. Antanas Saulaitis. Jis pravedė bendrą skautų ir ateitininkų susirinkimą.

Lapkričio 20 d. įvyko ateitininkų organizuojamas mokyklos talentų vakaras. Mūsų kuopa jau prieš dvi savaites pradėjo ruoštis šiam vakarui. Kad renginys vyktų sklandžiai, be pertraukų, norėjome mokinių pasirodymų tarpe vaidinti trumpus vaizdelius. Nutarėm vaidinti pasaką, kurios veikėjai buvo paimti iš įvairių žinomų pasakų. Ateitininkų sukurtoje pasakoje buvo galima sutikti linksma Raudonkepuraite, stiprų Robiną Huda, nepavargstantį Balų, Alibabą, dr. Aiskaudą ir netgi laukinį Tarzaną. Gimnazistų pasirodymų buvo labai daug. Vieni grojo, kiti vaidino, dainavo, šoko ir t.t. O vakaro pabaigoje įvyko visų laukiamas mokytojų pasirodymas. Mokytojai atliko vergų vaidmenį, o jų valdovas buvo gimnazijos direktorius ponas Andrius Šmitas. Žiūrovų vakarą buvo daug – ne tik mokinių, bet ir svečių.

Kalėdų – Kristaus stebuklo. Norėtusi prisitaikyti Apaštalo Pauliaus mintis: „Kūnas, tiesa, marus, bet dvasia nesensta“.

Ir aš ten buvau, Petrutė Abromaitienė

Kitą dieną buvo Kristaus Karaliaus šventė. Ta proga ateitininkai. Mišių metu atliko trumpą pasirodymą. Pagaliau atėjo kuopos narių laukiamas sekmadienio vakaras – picų puota. 20 ateitininkų susirinko kuopos globėjos Marytės Smitienės namuose, kuri mus vaišino skaniausiomis picomis. Linksmai, pilni išpuščių ir skaniais pasivažiavimais, grįžome vėlai vakare į gimnaziją.

Gruodžio 3 d. įvyko visos mokyklos adventinis susikaupimo vakaras, kurį padėjo organizuoti ateitininkai. Visi dalyviai buvo suskirstyti į keturias grupes, kurios turėjo trumpus pokalbius su suaugusiais. Jie pasakojo mokiniams savo gyvenimo patyrimus, kalbėjo apie įvairias problemas, minėjo daug gerų atsitikimų ir kaip viskas susiję su tikėjimu. Susikaupimo vakaro pabaigoje mokiniaiėjo

BERČIŪNAI

Ši žavi stovyklavietė yra Nevėžio ir Sanžylos upių santakoje, kvapniai pušyne. Stovyklavietė prieš porą metų Lietuvos valdžios atiduota ateitininkams. Tuo metu vietovė buvo nenaudojama ir labai ap-leista. Pagal gaunamas lėšas ji remontuojama, o tų darbų daug! Valgykloje jau sudėti langai, statomi tualetai. Bandant kuo taupiau tvarkytis su maistu, apylinkės ateitininkai augino bulves, kurias rudenį patys nukasė ir sukrovė į stovyklos sandėli. Planuoja ilgainiui įrengti šiltadarį, kad galėtų daugiau daržovių auginti. Atsiminkime, ten nėra didelių maisto parduotuvių, viską patys turi auginti. Tad padėkime jiems, mūsų broliams ir sesėms, finansine auka, kurią labai įvertins ir geram darbu panaudos.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą –			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. DOMAS LAKPUS

Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUCIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. VILIJA KERELYTĖ

CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

DR. ARYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. BIRUTĖ Z. BALČIŪNAS

CHIRURGĖ PODIATRĖ
Carrozza Foot Clinic
3918 W. 63 St.
Chicago, IL
Tel. 312-284-2535
Pirm., antr., ketvd.
1 v. p.p. – 7 v.v.
Šešt. 9 v.r. – 12
Valandos susitarus

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. – 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r. – 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606

Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4
6-9 antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinus
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai: apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbarnė lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166

Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

SAS „ZUPERSAVAITGALIS 94“

SAS CV praneša, kad metinis „Zupersavaitgalis“ vyks sausio 28-30 dienomis Dainavos. Tarp kitų užsiėmimų bus duodamas įžodis (kandidatai susisieksite su SAS CV tel. 312-226-7275. Taip pat vyks metinis SAS Suvažiavimas, kur bus renkama nauja SAS CV.

ESAME PAŠAUKTI IR PAŠVĘSTI

Sio sekmadienio pirmame skaitinyje iš pirmosios Samuelio knygos (1 Sam 3:3-10, 19) girdime apie jaunuolio, būsimą pranašą Samuelio, pirmą samoninę atsiliepimą į Dievo šaukimą. Jis jau gyveno šventykloje, didžiojoje Izraelio šiaurinės karalystės šventovėje Šiloje, ruošdamasis pranašo pašaukimui. Naktį, jam miegant, Dievas jį šaukė, bet jaunuolis Samuelis nepažino Dievo balso, palaikė tai savo mokytojo-auklėtojo kunigo Elio šaukimu. Elis, tačiau suprato, kad tai Viešpats Samuelį šaukė ir pamokė jį, jog, kai girdės balsą, atsilieptų: „Kalbėk, Viešpatie, tavo tarnas klausosi“.

Išmokęs klausytis ir klausyti Viešpaties, „Samuelis augo. Viešpats buvo su juo, ir todėl nė vienas jo žodis veltui nenuėjo“. Tie žodžiai primena ir evangelistą šv. Luką žodžius apie jaunuolį Jėzų, kartu su tėvais grįžusį iš šventyklos Jeruzalėje į Nazaretą: „Jėzus augo išmintimi, metais ir malone Dievo ir žmonių akyse“ (Lk 2:52). Kaip Samuelis, kaip Jėzus, taip ir mes buvome išmokyti išgirsti-suvokti Dievo balsą žmonių, kurie prieš mus gyveno tikėjimu ir jį mums perdavė — ar tai buvo tėvai, ar seneliai, ar kitas mūsų artimas žmogus. Krikštu esame priimami į tikinčių žmonių bendruomenę, kuri mums augant perduoda mums ne tiek tikėjimą dogmomis, kiek visą gyvenimo būdą, kuris įgalina mus išgirsti Dievą šaukiant ir išmoko į Dievo šaukimą atsiliepti.

Antrajame šio sekmadienio skaitinyje šv. Paulius pirmajame laiške Korinto miesto tikintiesiems (1 Kor 6:13-15, 17-20) primena kokią gyvenimo būdą jie apsiėmė, įsijungę į Kristaus sekėjų bendruomenę. Anot šv. Pauliaus, kai Krikštu esame įjungiami į Dievo tautą, tampame Dievo vaikais ir Kristaus mistinio kūno nariais. Ne tik mūsų siela, bet ir mūsų kūnas tampa Kristaus kūno nariu. Todėl ištvirkavimas, melavimas, neištikimybė, palaidas gyvenimas, girtavimas ir įvairūs kiti būdai, kaip žmogus niekina savo kūną, nėra tik nusikaltimas prieš save, o prieš patį Kristų, kurio kūną savyje niekiname.

Šv. Paulius čia panaudoja du įvairius ryšius su Bažnyčia: vieną — Kristaus mistinio kūno, kuris susidaro iš kiekvieno Bažnyčios nario, ir antrą: šventyklos.

Kai išgirstame žodį „bažnyčia“, daugumas iš karto įsivaizduoja savo paraprijos ar kokios kitos bažnyčios, ar šventovės pastatą. Pirmajame

skaitinyje girdėjome, kad Samuelis net gyveno šventykloje, kurioje buvo Dievo skrynia ir kur jis ir pats išgirdo Dievą jam kalbant. Mūsų bažnyčiose Šventosios Sakramente turime net daugiau, negu Samuelis Šiloės šventykloje — patį Dievą visuose trijuose jo asmenyse.

Bet šv. Paulius mums primena: „Ar nežinote, kad jūsų kūnas yra šventovė jumyse gyvenančios Šventosios Dvasios?“ Ir žinome, kad šv. Trejybė neišskiriama: kur yra Šventoji Dvasia, ten yra Dievas — visas ir nepadalintas. Ir ji nesiliauja mumyse buvus, nepaisant sunkių mūsų gyvenimo pergyvenimų, to, kad kiti mus niekina, skriaudžia ir žemina. Visa tai iškentėjo ir pats Kristus. Tad mūsų šventumas priklauso ne nuo to, kaip kiti mus traktuoja, ir ne nuo to, kaip mums patiems pasiseka gyventi pagal savo įsitikinimus, o nuo to, kad per Krikštą gavome Dievo Šventąją Dvasią ir ji gyvena mumyse, tad, anot Pauliaus, „jūs nebepriskausite patys sau. Iš tiesų esate atpirkti (iš nuodėmės vergystės) už didelę kainą. Tad šlovinkite Dievą savo kūnu!“

Tą darė Kristus, tą darė ir juo pasekė apaštalai, kaip girdime šio sekmadienio Evangelijoje pagal šv. Joną (Jn 1:35-42). Šv. Petro (kuris tuo metu dar vadinosi Simonu) brolis Andriejus ir kitas būsimasis Jėzaus mokinyš tuo metu, atsiliepdami į Dievo kvietimą, buvo išėję į Judėjos dykumą ir tapę Jono Krikštytojo mokiniais, kad išmokyti atsiliepti į Dievo kvietimą. Tad atėjus pas juos Jėzui, Jonas Krikštytojas nurodė jį, kaip jį, kuriam jis ruošė kelią.

Jūs pamatę, Jėzus pirmasis prabilo: „Ko ieškote?“ Ir jie atsakė: Mokytojau, kur gyveni? Ir tuomet Jėzus juos pakvietė: „Ateikite ir pamatysite“. Čia evangelisto šv. Jono panaudotas žodis „gyveni“ yra tas pats, kurį Kristus vartojo, sakydamas: „Pasilikite manų, tai aš ir jumyse pasiliksiu... Kaip mane Tėvas mylėjo, taip ir aš jus mylėsiu. Pasilikite mano meilėje... kaip aš vykdau savo Tėvo įsakymus ir pasilieku jo meilėje“ (Jn 15:4, 9-10).

Jie pakviesti atėjo, atpažino Jėzų esant Dievo pateptuojų Mesijų — Išgelbėtojų-Išganytojų ir pasakė apie jį kitiems, kurie taip pat jo ieškojo. Šią savaitę prisiminkime tuos, kurie mums perdavė Dievo pažinimą ir padėkokime Dievui už juos ir pasižvalgykime, ar nepažįstame Dievo išgančiųjų, kurie gal kaip tik iš mūsų turi išgirsti: „Radome Mesijų!“

Aldona Zailskaitė

Grafo Tiškevičiaus rūmai su milžiniška Kristaus statula.

NAIKINAMA LIETUVOS GAMTA

DR. STASYS BAČKAITIS

Dar vos prieš kelerius metus Lietuvos melioracijos ekspertai garsiai gyvėsi apie didžiulius darbus, atliktus nudrekinant šimtus tūkstančių hektarų šlaipių dirvų ir paverčiant pelkynus dirbama žeme. Nors tas viskas buvo daroma „moksliniu“ pagrindu, kaip mažai jie suprato, kad toks nusausinimas ne tik pakeičia dešimtimis metrų visos apylinkės požeminio vandens aukštį, bet taip pat sunaikina gamtos ekologinį balansą. Sausros atveju (kaip matėme praėjusiais metais) tokios vietovės tampa sahariškomis dykumomis ir jų dirvų naudingumas gali būti prarastas keliems dešimtmečiams.

Pereitų metų bėgyje teko spaudoje skaityti, kad sproges naftos vamzdis Mažeikių rafinerijoje buvo priežastis kelių šimtų tonų naftos išsiliejimo, kuris „stebuklingai“ neturėjo jokios įtakos nei požeminio vandens lygii, nei aplinkos taršai. Labai panašiai buvo apibūdintas ir žibalo išsiliejimas lapkričio mėnesį, keturioms geležinkelio cisternoms nuvirtus nuo bėgių Klaipėdos-Mažeikių rajone. Kita nelaimė įvyko ir pereiną vasarą Vilniaus rajone, kelioms, mazurų pripildytoms, cisternoms nušokus nuo geležinkelio bėgių. Tai aiškiai rodo techninės priežiūros stoka, vis didėjantį transporto sistemos irimo, apie kurį Lietuvos transporto ministras J. Biržiškis jau ne kartą yra prasišaršęs.

„Gimtasis kraštas“ (1993 m. gruodžio 16-22, nr. 50) straips-

nyje „Drakonai virš Neringos“ rašo, kad Lietuvos valdžia nutarusi urbanizuoti Nidą, kad „komfortabilioje (sic!) aplinkoje galėtų poilsiauti Lietuvos ponai ir tariai turistai“. Nutarimas pasirašytas statybos ir urbanistikos ministro A. Nasvyčio, pagal kurį Nidoje bus pastatytas didelis aerodromas, iškertant per 95,000 kv. metrų pušų mišką, arba apie vieną ketvirtadalį esančio draustinio ploto. Šis plotas bus panaudojamas lėktuvų takų statybai, žibalo tankams, degalinėms, angarams ir pan. Po to, žinoma, reikės kirsti daugiau miško, nes prireiks plotų viešbučiams, lošimo namams, viloms, automobilių aikštėms ir pan. Toks Nidos išbetonavimas neįtikėtinais laikais „draustinio tvarkymo“, kuriam pritarė ne tik Lietuvos Transporto ministerija, bet ir Aplinkos apsaugos departamentas (net be komentarų!).

Aplankius Neringą ir pamatę jos unikalią bei natūralų grožį, negali tikėti, kad, išsaugojus ją nepalietę per 50 okupacijos metų, pati Lietuvos valdžia savo rankomis nutarusi ją išprievartauti ir nunuoginti. Tai neatstatomas tautos turtas, kuris, kartą išmuštas iš ekologinės pusiausvyros, nebus galima sugrąžinti į jos natūralų stovį. Yra gera galimybė, jog, irimo proceso prasidėjus, jis tęsis iki galutinio kopų sunykimo. Tuomet nusiaubta Neringa nebus reikalinga nei Lietuvos valdžios šulams, nei turistams.

Ar reikia Nidoje aerodromo?

Reikia sutikti su „Gimtuoju kraštu“, kad nereikia. Apleistas ir vos naudojamas, tik už poros dešimčių kilometrų esantis, Klaipėdos aerodromas gali visiškai patenkinti Nidos lankytojų transportacijos poreikius. Pato-gu jį pasiekti ir laivais, ne tik iš Klaipėdos, bet net ir iš Kau-no. Ar nebūtų protingiau aerodromui skirtą statybinių medžiagų panaudoti geležinkelio bėgių perremontavimui, kad būtų galima išvengti vis daugėjančių, ekologijai ir ekonomijai žalingų, katastrofų? Sveikintina Klaipėdos žaliųjų iniciatyva raginti Lietuvos žmones pasipriešinti šiems „drakoniškiems“ valdžios sprendimams. Siūlyčiau išeivijai ir jos vadovams užpilti protesto laiškus Lietuvos prezidentui, ministrui A. Nasvyčiui, Gamtos apsaugos departamentui Vilniuje ir Lietuvos ambasadorių dr. Eidintą Vašingtoną. Jeigu JAV valdžia jau pasiryžusi atstatyti pelkynus Nidoje ir jį pūryti, padėti, jeigu leidžia šimtus milijonų dolerių juos krantų apželdinimui, apsaugojant juos nuo tolimesnio irimo, o Jungtinės Tautos deda dideles pastangas sustabdyti Amazonės džiunglių iškirtimą, tai kodėl mes, lietuviai, išeivijoje neturėtume rūpintis mūsų Neringos likimu?

Dr. Stasys Bačkaitis yra JAV Transporto ministro patarėjas eismo apsaugos reikalais, etikos komiteto narys žmonių ir gyvulių panaudojimo mediciniuose tyrimuose ir JAV automobilių inžinierių sąjungoje žmogaus apsaugos komiteto pirmininkas. Gyvena Great Falls, VA.

• 1978 m. spalio 22 d. Jonas Paulius II tapo Romos Katalikų Bažnyčios galva.

LIKIMO IRONIJA

JONAS INDRIŪNAS

29

Dar ką norėjau pasakyti. Prisimenat tą mūsų mokytoją Sirvydį, jis vos tik neužuo!

— Kas atsitiko su juo? Kur, Utenoje?

— Ne. Eisiškėse. Jūs pamenate, buvo sudarytos dvi kuopos Utenoje, dar prieš mums išvažiuojant. Jis ir buvo paskirtas vienos kuopos vadu. Sakė, kiek apmokė ir pasiuntė į Eisiškės, o ten, kaip žmonės pasakojo, taip ir pateko į lenkų partizanų apsupimo žiedą. Sakė, kur ten buvo: lenkai taip užvirino iš kulkosvaidžių, kad vos visų neišklojo. Žuvo dvidešimt vienas, o sužeistų kiek, nepasakė. Sakė, buvęs liūdnas vaizdas, kai į stotį traukinių parvežė dvidešimt vieną karstą. Visi verkė ir keikė vokiečius. Yra gandai, kad vokiečiai patys tai išprovokavę. Po visko vietiniai gyventojai, palankūs lietuviams, pasakojo, kad jų apylinkėje nebuvo nė karto lenkų partizanai pasirodę. Tik prieš kelias dienas keli vokiečiai buvo atvažiuoję, pasibastę po apylinkę ir vėl išvažiuojo, o po to ir atsirado nepažįstamų ginkluotų vyrų. Sakė, po viso to atvažiuojusi vokiečių tanketė iš Ašmenos, bet tie jau buvo dingę. Sakė, ir Sirvydis pykęs ant vokiečių. Tikrai buvo įsitikinęs, kad tai jų darbas. Jis sakė: — „Kam dar tą tanketę atsiuntė po visko? Kur ji buvo prieš tai, kai mes ejo į Eisiškės“.

— O kur dabar Sirvydis? — kažkuris paklausė.

— Eisiškėse tebėra. Papildė kuopą ir laikosi bunkeriuose. Ten, sako, karšta dabar: atsirado visokių ginkluotų ir visi prieš juos. Nieks nebežino, kas — lenkai, gada ir rusų desantininkai.

Nemalonai žinia visus pritrenkė. Visi jautė

neapykantą vokiečiams. Buvo įsitikinę, kad tai grynai jų samokslas su lenkais pakenkti lietuviams.

— Argi gen. Plechavičius nieko ir tai neregaujo? — Per silpnas. Ką jis gali padaryti? Vokiečiai daro, ką nori, jiems jis ne autoritetas. Pašokinės kiek — ir po jo.

Ilgai vyrai kalbėjo, darė visokias prielaidas, net ir apie šią karo mokyklą ne per optimistiškai pradėjo atsiliepti. Tiek jaunuolių iš visos Lietuvos su aukštu išsilavinimu, kas gali tikėti, kad vokiečiams apetito nesudarys juos susemti, kaip žuvis į vieną tinklą, ir panaudoti savo reikalams, prisidengus ir Plechavičium, ir karo mokykla.

Saulutė jau buvo toli nuslinkusi į vakarus, kai visi, praleidę popietę kartu, išsiskyrė, pasiryžę vėl pasimatyti.

Tą vakarą Vincas ilgai neužmigo. Jam rūpėjo, ką Feliksas jam tik vienam turėjo pasakyti. Bandė spėti: gal kas jo tėviškėje atsitiko, gal gimnazijoje, o gal buvo sutikęs Liuciją, kuri ka nors tik jam vienam patikėjo, kokią svarbią žinią jam — Vincui perduoti? Visos mintys ilgai sukosi galvoje, kol, jų nuvargintas, užmigo.

Rytojaus rytą batalionas pajudėjo pro vartus iš karveivinio rajono. Šaligatviuose išsisklaidė kariūnai ir daugelis miesto gyventojų atėjo bataliono išlydėti. Visi mojo jiems, ir seni ir jauni, ypač mergaitės, linkėdamos jiems laimingai sugrįžti.

Nelinksmi buvo jų veidai, ypač vadų: atidavę pagarbą plojantiems, sėdėd, kuo greičiau skubėjo dingti iš tos taip jaudinančios aplinkos. Išleidžiantieji juos lydėjo su pasididžiavimu, o kas slėpėsi už išvykstančiųjų širdyse, nieks nepagalvojo ir nebandė gilintis.

Palydėję batalioną, Vincas su Feliksu pasuko taku į parką, į nuošalesnę vietą, kad laisviau pasijustų.

Keli optimistiški žodžiai

Kai atsistoji prieš milžinišką darbą, kurio nepamainoma vertė esi įsitikinęs, bet vis tiek minčių gelmėse knisiasi abejonių kormis, kad geriausi norai ar didžiausios pastangos gali būti bergėdžios, kartais ant optimizmo krinta tamsūs šešėliai. Tuomet pagalvoji sau: kurių galų čia plėstis, jeigu vis tiek už ateities kelio posūkio tyko nusivylimas?

Ir staiga pamatai, kad nesi vienas, kad iš kažkur, beveik stebuklingai, atsirado daugybė rankų, kurios nori padėti tą „didžią našą pakelti“. O tai suteikia jėgų dar labiau stengtis, tvirtiau tikėti ateitimi.

Nors ne vienas gyvenime kaktomus susidūrė su panašia situacija, šį kartą kalba sukasi apie, išnykimo briauna atsargiai pirmyn žengianti, vienintelį išeivijos lietuvišką dienraštį „Draugą“. Šiandien ir jo ateitis ne tokia blanki, nes skaitytojai pagaliau suprato ne tikimo pavojų ir stengiasi ateiti į pagalbą.

Pagrindinė dienraščio problema, aišku, yra finansai, kurių trūkumą mėginama pašalinti (arba bent sumažinti) įvairiais būdais: renginiais, vajais, aukomis ir daugelio geravališka-savonoriška talka. Tačiau dienraščio leidimas, kaip to pasakų berno kiaura kepurė — kiek bepilis, vis tuščia... Labai nesmagu prašyti ir prašyti, nes kaskart daugėja prašančių, mažėja duodančiųjų.

Pagalbą atėjo išganinga mintis: steigti fondą, kuris užtikrintų dienraščio ateitį. Nepaisant tamsių pranašysčių ir skeptiškų nuomonių, kaip sumanyta, taip ir padaryta.

Fondas auga, galbūt greičiau, negu net optimistai drįso sva-

joti. Auga ne milžiniškais įnašais ir palikimais (o kad taip būtų!), bet kukliomis aukoms ir tai nuostabiau: daugiau kaip 80,000 dol. trumpu laiku sudėjo daugybė aukotojų, o ne keli tuoliai. Vadinasi, tautiečiai su kukliais ištekliais yra įsitikinę lietuviško dienraščio svarba ir ateina jam padėti. Didelis nuopelnas priklauso ir Broniui Juodeliui, kuris Draugo fondo išdinininko pareigas atlieka su nepaprastu darbštumu, sąžiningumu ir entuziazmu. Galima tikėti, kad šis projektas jau yra pakeliui į pasiekimą.

Kai kas mėgsta ir priekaištauti: nuolat skelbiate ilgus aukotojų sąrašus, o vis skundžiatės, kad mažai. Kada jums užteks? Nesiginčysime. Šią žiemą (ypač prieš šventes) mūsų skaitytojai buvo dosnūs. Jiems esame labai dėkingi ir su džiaugsmu bei pasididžiavimu skelbiame aukotojų sąrašus, nes tai vienintelis būdas jiems atsilyginti už paramą. Antra vertus, sumos ne taip jau didelės. Jeigu jas sudėtume, pamatytume, kad „Draugui“ dar iki milijonieriaus labai toli. Juk daugiau joikių vajų nebus, o fondo suma yra neliečiama. Tik ilgainiui jos procentai padės „Draugui“. Tas „ilgainiui“ labai dar ilgas — žinome, kad procentai šiuo metu nedidukai, o bendroji fondo suma per mažą...

Šių, stambesnių ar mažesnių, aukotojų dėka „Draugas“ įstengs „vilką nuo durų nuvyti“, kol fondas sustvirtės. Tačiau jau dabar matome gerą savo skaitytojų valią, tvirtą pasiryžimą išlaikyti savo dienraštį ir žinome, kad ištęsimė. Visiems tariame širdingiausia acii!

POPULIARIAUSI KAUNIEČIAI

Antrus metus iš eilės „Kauno dienos“ laikraščio redakcija skelbia konkursą „Kas Kaune populiariausias?“. Gruodžio 27 d., susumavus rezultatus, pranešta, kad populiariausiųjų dešimtuką šįsyk pradeda Raudonojo kryžiaus ligoninės vyriausiasis gydytojas Mykolas Biliūnas. Antroje vietoje — kunigas ir poetas Ricardas Mikutavičius, trečioje — kompozitorius Giedrius Kuprevičius. Be jų į dešimtuką dar pateko: gydytojas ir buvęs Aukščiausios Tarybos deputatas Egidijus Klumbys, poetas-satyrikas Aleksas Dabulskis, chorvedys Petras Bingelis, teleturnalistas Henrikas Vaitiekūnas, vyskupas Sigitas Tamkevičius, krepšininkas Arvydas Sabonis ir kelių policijos viršininkas Gediminas Žemaitis. Prieš metus to paties laikraščio skaitytojai populiariausiais kauniečiais buvo išrinkę: R. Mikutavičių, G. Kuprevičių, V. Garstą ir A. Sabonį.

(„Lietuvos rytas“, 12.28)

— Išlydėjome vyrus, Vincai. Nelinksmi išgygiavo.

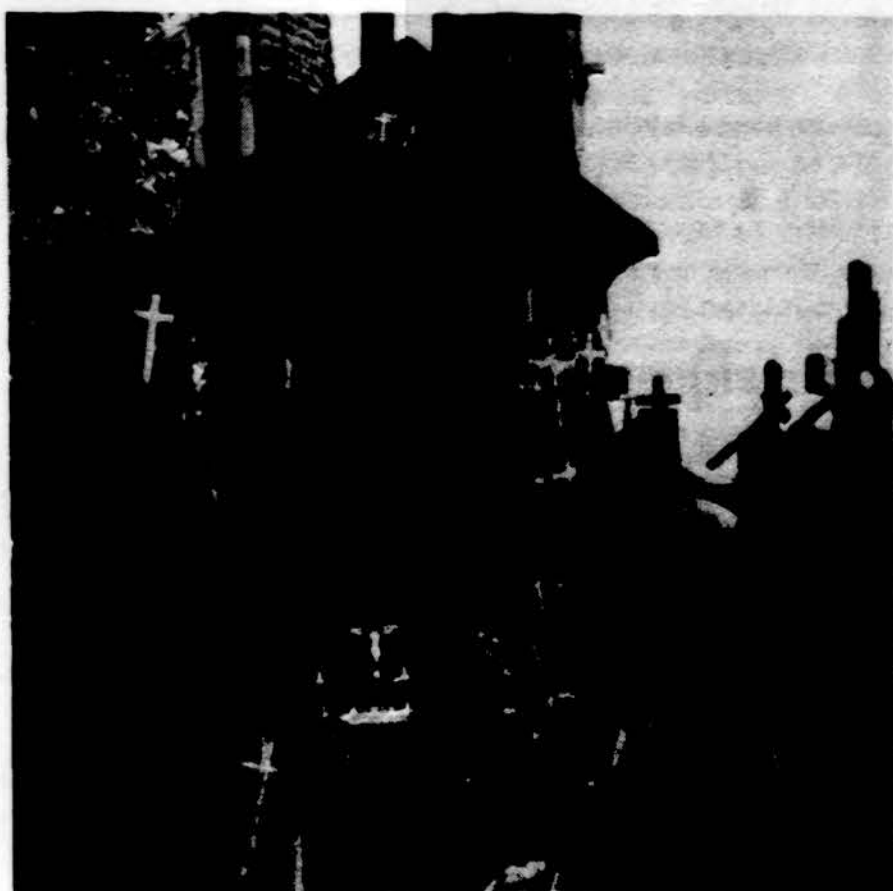
— Kur jus siunčia, Feliksai, ir mes ne per linksmi eitime. Juk nesamone. Appinklavo prancūziškais šautuvais, nė vieno kulkosvaidžio visam batalionui. Vaziuoja vyrai į Ašmeną, kur visokios banditų gaujos. Ir daryk tvarką, jei visi prieš lietuvius. Nėra ko daug ir kalbėti, mes visi apie tai girdime. Sako, tos gaujos ir tarp savęs susipeša, nepakenčia vieni kitų, tik lietuvių visi nenkenčia daugiau, kaip vokiečių. Kalba, kad vietiniai gyventojai taip įbauginti, kad nebežino, kuriems bėpataikauti, visi vienodai grasina. Tada tik ieško pas lietuvių pagalbos.

— Daug dalykų mus jaudina, Vincai, bet rask atsakymą? Šiandien pasidarė visur nesaugu: nei tiems, kurie ten išvažiuoja, nei čia pasiliekančiams. Vakar nenorėjau prie visų pasakoti, už tai šiandien tik tau noriu pasakoti, kas dedasi ten mūsų krašte. Tau pasakysiu: Kazys sveikas — jokia liga neserga, gal tik baimė apėmė.

Vincas pažūrėjo į Feliksą, lyg nesuprasdamas. Kokia čia didelė paslaptis, kad Kazys baimės liga serga, kodėl jam, tik jam vienam ne visiems, jis atvirai nerėjo tepasakyti? Jis manė, sužinos ką nors apie artimųsius, o gal net ir Liuciją.

— Nejauku ten mūsų apylinkėse, Vincai — pradėjo Feliksas. — Tie iš Maskvos atgabenti desantininkai per daug įsidrąsino, nebevengia, kaip pirmiau, viešumos. Kai kuriems net pagrasina kerštu, kai sugrįž bolševikai. Žmonės tebi: iš kur jų tiek daug atsirado? Bostosi ir po mūsų apylinkės, ir po jūsu, išdrįsta aplankyti net ir neprijaunčiančius.

— Vakar girdėjai, sakiau, kad Kazio brolis man pasakojo apie jo susirgimą. Netiesa. Aš pats buvau su juo susitikęs, jis daug man papasakojo apie savo ligą. (Bus daugiau)

Rūpintojėlis Kryžių kalne.

Nuotr. L. Maskalėnas

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-8909

NAUJŲJŲ METŲ DARBAI APSAUGOTI SAVO TURTA

Šiaip taip pabaigėme 1993 metus! Smunkantys procentai atėmė iš mūsų didelę dalį pajamų, o pakelti mokesčiai žada atkasti dar didesnę kasną iš mūsų santaupų. Ko mes praėjusiais metais turėjome daugiau, tai įvairių pildymų popierių - dokumentų pašto dėžutėse ir, aišku, įvairių aukų prašymų. Mums visiems buvo pasiūlyta daug įvairių, aukomis remtinų, projektų. Pasijutome, kad mūsų ištekliai yra per maži visus juos patenkinti. Todėl suplanuokime šių metų savo finansinį gyvenimą ir aukas iš anksto.

Cia pateikiame penkis pagrindinius būdus, tinkančius tiek korporacijoms, tiek paprastiems namams - šeimoms:

A. Sudarykite inventorių. Skirkime vieną popietę, surinkime metinius finansinius išpaieigijimus ir sudarykite pagrindinį sąrašą.

1. Kredito kortelės - išvardinkite, kas jas išdavė, jų numerius ir telefono numerį, kuriuo turite paskambinti, jei jas pametumėte ar kas jas pavogtų.

2. Visos apdraudtos: surašykite bendrovės vardą, apdraudos nr., kiek mokate, atskaitymus (deductibles) ir kiek gautumėte gauti, jei kas atsitiktų, agento pavardę, telefono numerį.

3. Santaupos ir investavimai: surašykite pavadinimus, adresus ir telefono numerius bankų ar kitų įstaigų, kur turite taupyti, čekių ar investavimo sąskaitas, jų numerius ir balansus.

4. Banko saugos dėžutės (safe deposit box): surašykite jų turinį. Jei ten esančių dokumentų jums dažniau reikia, padarykite jų kopijas ir laikykite namuose.

5. Asmeniškas balansas. Padarykite sąrašą viso jūsų turto: namų, banko sąskaitų, gyvybės apdraudos, investavimų ir t.t., visko kas turi piniginę vertę.

Padarykite kitą sąrašą, kur išvardinkite visas savo skolas: namų, automobilio, kredito kortelių ir kitas skolas, kurias turite mokėti. Atimkite iš turto sumos savo skolų sumą ir žinosite, kiek esate vertas. Visą sudėkite į bylą. Jei norite vartoti modernią techniką, kompiuteriai turi tam specialiai paruoštas programas.

B. Sumažinkite išlaidas, kad santaupos padidėtų. Įvairūs finansininkai pataria planuoti savo mėnesinį biudžetą, smulkiai surašant visas išlaidas ir pajamas. Peržiūrėkite savo išlaidas, įvertinkite, kurios yra būtinos ir kurios ne. Pamatysite, kiek daug pinigų išleidžiame be reikalo, pirkdami be-

vertius ar nereikalingus dalykus, valgydami vakariene restoranuose ir t.t.

Keletas kitų patarimų, kaip sutaupyti pinigų:

1. Patikrinkite savo banką: kiek moka procentų, kiek ima už patarnavimus, pvz., „checking account“ ir t.t. Federalinės taupymo taisyklės, kurios įsigalėjo nuo 1993 metų birželio mėn. visuose bankuose, sako, kad bankas savo klientams turi paaiškinti įvairių patarnavimų mokesčius, procentus ir kitus bankinius dalykus. Naudokitės banku, kuris duoda jums geriausius procentus už santaupas, o už „checking account“ ima mažus mokesčius ir gerai patarnauja. Pridėkite prie viso to dar savo patogumą. Nėra reikalo važiuoti per visą miestą į banką, ar stovėti ilgose eilėse vien dėl to, kad gautumėte dalykų procento daugiau.

2. Patikrinkite savo nuosavybės mokesčius (taxes) ir kitas paskolų išlaidas. Per paskutinius kelerius metus nuosavybės vertė yra kritusi daugelyje JAV-bių vietovių. Jei reikia, kovokite dėl nuosavybės įvertinimo (assessment), ypač jei jis kyla greičiau, negu nuosavybės pildymo kaina. Daugelyje valstijų vietinė valdžia daro nuosavybės mokesčių sumažinimus (exemptions), duoda nuolaidas vyresnio amžiaus žmonėms, kurie turi ribotas pajamas. Tirkite ir savo paskolos apdraudą. Gal jūs be reikalo perkate paskolos apdraudą, kurios paskolos davėjas daugiau nereikalauja?

3. Pakelkite atskaitymų (deductible) savo sveikatos ir mašinos apdraudų sumas, o pinigų skirtumą įdėkite į metinius apdraudų mokesčius arba taupykite.

4. Užmokėkite metines ar pusmetines sąskaitas (mašinos ar namo apdraudos) iš karto. Tuo būdu sutaupysite užmokėstą už patarnavimą, mokant juos mėnesiniais mokėjimais.

5. „Dovanokite savo patarnavimus“ - švenčių metu, ar kitomis progomis, užuot pirkę ką nors už pinigus, įteikite kortelę, kad būsite tam tikrą laiką „baby sitter“ arba pagaminsite pietus, išmokysite žuvali ar megzti, ar kur nors nuvežti.

6. Pasidarykite patys, pajuskite tą malonumą, kai pats kas padarai: pasisluvi, sodininkauji, konservuoji vaisius/daržoves, ar pasitikrini-pasitaisai automobilį. Keiskitės šiais patarnavimais su draugais ar kaimynais, kai vienas sugeba vienas

dalyką padaryti, kitas kita.

7. Pasakykite ne „premium“ gazonui, ir tai galite sutaupyti iki 100 dol. per metus.

C. Pertvarkykite savo skolas. Pakeiskite seną, aukštą procentais gautą paskolą į žemesnio procento paskolą.

1. Pradėkite tai daryti, peržiūrėdami savo kredito kortelės. Kredito kortelių pasiūla labai gausi, ypač paskutiniiais metais. Yra kortelių be metinio mokesčio ir žemesniais procentais.

Išstudijuokite paskutinį leidinį Bankcard Holders of America (galima gauti už 4 dol. skambinant telef. 1-800-553-8025) ir pasirinkite tokią kortelę, kuri geriausiai tinka jūsų gyvenimo būdui. Jei jūs užmokate kas mėnesį kortelės balansą, iškokite kortelės be metinio mokesčio. Jei jūs turite nemažą neužmokėtą mėnesinį balansą, iškokite kortelės, kuri ima patį mažiausią neužmokėtos skolos procentą, tuomet perveskite visas kredito kortelių skolas į tą žemo procento kortelę.

2. Atmokėkite aukšto procento paskolas kaip galima greičiau. Apdraudų specialistai pataria: pvz. sena gyvybės apdraudos paskola gali turėti 5,6 ar 8 procentus, kas atrodo labai gerai prieš 10 ar 15 metų, bet jūs to procento negaunate iš banko dabar. Jei jūs gaunate 3% iš banko už savo santaupas, o mokate 5% apdraudėjui, išimkite pinigų iš taupymo sąskaitos ir apmokėkite skolą. Jei išskiltų finansinė būtinybė, jūs visada galėsite vėl pasiskolinti. Atminkite, kad paskolos už apdraudą procentai negali būti nurašomi, pildant federalinių mokesčių formas, o apdraudos pajamos yra neapmokestinotos.

3. Jei jūs dar to nepadaryte, pagalvokite apie namų perfinsansavimą. Procentai dabar yra žemi. Jei galvojate per 2 metus kur nors išsikelti, pagalvokite apie „super-low variable rate“ paskolą. Jei norite užmokėti paskolą pirma, negu išseisite į pensiją, paimekite 15 metų paskolą ir išmokėkite anksčiau, arba padidinkite dabartinius mėnesinius mokėjimus. Bet kuriuo būdu jūs sutaupysite daugiau.

4. Įsigykite „home equity“ kreditą. Susitarkite, kad galėtumėte pasiskolinti pinigų, kol jų jums nereikia, kad jie būtų, kada jų jums reikės. Procentai yra nurašomi nuo federalinių mokesčių, o šandien besivaržančios rinkos žemi procentai yra galimi su minimaliniu paskolos gavimo mokesčiu. Bet gavę tokią paskolą naudokite išmintingai: pvz., automobilio pirkimui, mokslapinigiams už universitetą ir pan. Taip pat atminkite, jei jūs neįstengsite reguliariai skolas atmokėti, jūs galite prarasti namus.

D. Paskirstykite savo turtą (allocate your assets). Dau-

gelis padarė didelę klaidą 80-tais metais, kai mokėjo per aukštą kainą už trumpalaikį saugumą. Tie, kurie turėjo pinigų, investavo juos į bankų sertifikatus, „money-market“, „mutual funds“ ir „garamtuotus“ pensijų fondus; dabar žino, kad išsaugojimas įdėtos sumos yra maža paguoda, kai pajamos iš investavimų dėl žemų procentų smarkiai krinta.

Paskirstymas - „asset allocation“ yra 90-jų metų pagrindinis išstudijuokite paskutinį leidinį „Stock market“. Ji pastoviai duoda daugiau, negu bet kuris kitas investavimas. Sužinokite apie „bond market“, kur valdžios „entities“ ir korporacijos moka daugiau, negu bankas skolindamas jūsų pinigų. Sužinokite daugiau ir apie „mutual funds“.

1. Padarykite Naujų metų pasižadėjimą, kad sausio mėn. sužinosite daugiau apie savo pensijos planą. Daug darbuotojų turi 401 (K) planus savo darbininkų pensijų fondams; jie padaro darbininkus atsakingus už jų pačių investavimus. Pakalbėkite su savo darbuotojų „personnel manager“, perskaitykite knygutę apie tą planą ir išmokite daryti pasirinkimus, skaitydami finansinius žurnalus ar laikraščius. Daugelis šių 401 (K) planų leidžia jums perkelti investavimus kas ketvirtį metų ar mažą mažiausią kartą į metus. Pasinaudokite ta proga, jog būtumėte tikri, kad dalį savo pensijos fondo investavote augimui, o ne vien dėl to, kad pinigai būtų saugūs.

2. Diversifikuokite savo investavimų pribrėžimus. Jei visi jūsų CD pribrešta spalio mėn., jūs bereikalingai rizikuojate procentų praradimu. Pakeiskite investavimų pribrėžimo datas taip, kad 25% jūsų sertifikatų pribreštų kas 6 mėn. Tada pakeiskite juos (roll them over) į 24 mėn. sertifikatus ir automatiškai keiskite. Taip jūs galėsite pasinaudoti procentų kilimu, mažiau nukentėsite nuo procentų, staigaus kritimo, ir visada turėsite pinigų, kuriais galėsite pasinaudoti, kai bus ypatingas reikalas.

3. Peržiūrėkite savo „stocks“, kuriuos jau seniai laikote, manydami, kad jūs jų niekada neturėtumėte parduoti. Pagalvokite apie IBM šerinkus, kurie irgi taip galvojo, kol jų šerai nukrito 50% praėjusiais metais. Jei didelė dalis jūsų investavimų yra investuota į vieną bendrovę, pagalvokite, pasiklausinėkite ar jūs pirktumėte tą bendrovę šiandien. Jei ne, pagalvokite apie tų šerų pardavimą ir pinigų investavimą kitur.

4. Pabandykite gauti daugiau pajamų iš jūsų trumpalaikės

santaupų sąskaitos banke. Pagalvokite investuoti į „money market fund“. Jei santaupos jau yra „money market“ fonde, žinokite, kad šios dienos rinka atsiilygins jums geriau, nei truputį aukščiau investuosite į trumpalaikį (short term) „bond“ fondą. Pasikeitimai yra nežymūs, bet įplaukus gali siekti iki 1% ar 2% daugiau kaip „money market funds“.

E. Peržiūrėkite apdraudas. Išsitraukite iš stalčiaus senas apdraudas ir jas peržiūrėkite. Smulkūs iršiai yra labai pasikeitę per paskutinius metus. Apdraudų specialistai siūlo peržiūrėti senas apdraudas ir:

1. pagalvokite, ar nereikėtų senas apdraudas pakeisti į naują. Jums gali kainuoti iškeisti senas apdraudas į pinigų. Jei pinigai, kuriuos įmokėjote, atnešė pelno, jums gali reikėti mokėti „capital gain“ mokesčius. Mokesčių kodo skyrus 1035 leidžia neapmokestinant

senus gyvybės apdraudos dokumentus pakeitimais į naujus. Jūs galite surasti „variable life policy“, kuri leidžia daugiau galimybių investavimams, pvz., „stock“ ar „bond mutual funds“.

2. Pasinaudokite visais sveiko gyvenimo papiginimais, kuriuos apdraudos bendrovės siūlo. Sutaupysite pinigų nerūkydami, įtaisydami namuose „smoke detectors“, naudodami vairo užraktą automobilyje ir t.t.

3. Peržiūrėkite savo turtą. Jei jūsų turtas yra didesnis, negu 600,000 dol. kitiems paveldėtojams, išskyrus žmoną/vyrą, gali tekti mokėti gerokus mokesčius už tą paveldėjimą. Jei jūsų turtas nėra pinigai, sakykite - jūs turite šeimos verslą, ar daugumas jūsų turto yra du ar keli namai, jūsų turto paveldėtojams gali būti sunkumų užmokėti mokesčius už tai, ką jūs jiems palikote. Nauji apdraudos planai ir metinės „tax-free“ fi-

nansinės dovanos gali apsaugoti jūsų turtą nuo mokesčių, bet tai gali būti komplikuluota, ir jūs turite tartis tuo reikalu su specialistais. Jei inventorius, kurį padarėte pirmoje A dalyje parodo, kad jūs esate vertas apie 1/2 milijono, investuokite šiek tiek pinigų į gerą „estate planning“ advokatą, kuris jums patars, ką daryti, kad kuo daugiau pinigų sutaupytumėte sau ir jūsų turto paveldėtojams.

Jeigu jūs pasinaudosite šiais Naujų metų patarimais, turėsite daug laimingų ir turtingų Naujų metų ateityje!

Naudotasi medžiaga iš „Modern Maturity“ (by Linda Stern Dec. 1993 - Jan. 1994).

Išvertė ir apadai paruošė Aldona Šmulskienė ir Birutė Jasaitienė.

• Jeigu šiuo metu negalite grįžti į Lietuvą, pasiųskite ten bent savo „Draugą“.

Midland Federal Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvių

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVESIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

Kviečiame VISUS pasinaudoti SPECIALIAI NUPIGINTOMIS LĖKTUVŲ BILETŲ KAINOMIS Į DAINŲ ŠVENTĘ IR ĮSIGYTI GERIAUSIUS BILETUS Į VISUS RENGINIUS.

KVIEČIAME!

Pasinaudoti žymiai nupigintomis lėktuvų bilietų kainomis iš VILNIAUS į:

NEW YORK	\$725.00	MIAMI	\$880.00
BOSTON	\$750.00	DALLAS	\$880.00
TORONTO	\$750.00	HOUSTON	\$880.00
MONTREAL	\$750.00	LOS ANGELES	\$925.00
CHICAGO	\$825.00	SAN FRANCISCO	\$925.00
DETROIT	\$880.00	VANCOUVER	\$950.00
WASHINGTON	\$880.00		

Kainos yra abipusinės. Bilietai privalo būti išrašyti ir kelionė prasidėti iki 1994 m. vasario 28, iškilus reikalui nakvoti, už viešbučius primokėti nereikia.

Dabar jau galima registruotis grupinėms kelionėms:

1. Dainų šventė - „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos.
2. Dainų šventė - „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos, Grupė „B“
3. „Draugų“ kelionė po Pabaltijį, baigiant su Dainų švente Lietuvoje, 26 birželio iki 12 liepos.
4. Kelionė po Pabaltijį „A“ 26 liepos iki 06 rugpjūčio.
5. Kelionė po Pabaltijį „B“ 16 rugpjūčio iki 29 rugpjūčio.

Jau atūnti metai kaip sėkmingai siunčiame jūsų paketus. Air Cargo (oro) \$1.45 už svarą iš Čikagos į Lietuvą. Minimumas - 100 kg.

SIŪLOME:

Mūsų labai populiarios septynių (7), dešimties (10), ir keturiolikos dienų (14) kelionės po Lietuvą. Prašome skambinti dėl tolimesnių informacijų.

Atstovaujame visas akredituotas pasaulio oro linijas. Jums pakeičiant, galime išrašyti lėktuvo bilietus mūsų raštinėje Vilniuje. Apmokėjimas gali būti „merkitoje“ arba Lietuvoje. Garantuojame žemiausias kainas ir užtikriname patarnavimą.

Visos kelionių reikatos - bilietai, atstogomis po vieš pasakų, kelionėmis laivu, traukinio, lėktuvu - kviečiame kreiptis į mus ir mes maloniai ir profesionaliai aptarnausime visose mūsų raštinėse.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
8635 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

City Center GT-International
GEDRINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAS: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-6783

TELEFONAS: (370) 2-223-147
2-223-184
TELEFAX: (370) 2-223-140

PASKOLOS ŽEMIAUSIAIS NUOŠIMČIAIS

PATARIMAI VELTUI
PROFESIONALUS
PATARNAVIMAS
9958 S. Pulaski
Chicago, IL 60629

- Perfinansavimas
- Vienos šeimos ir daugiabučiai namai
- 5% pradinis įmokėjimas
- Be pajamų patikrinimo
- Be punktų

Linas Kliareckis
Tel. 312-735-8111
"Pager" 312-289-4886

Single Residential Mortgage Licensors of Illinois Savings & Residential Loan Commissioner Funds
Are Provided by Another Entity Which May Affect The Availability of Funds

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. - 9:30 v.v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM bangos.

Adresas: 511 So. Noltan Ave.
Willow Springs, IL 60090.

Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

atlanta inc.

AIR CARGO

SIUNTINIAI LAIVU

MAISTO SIUNTINIAI

PINIGŲ PERSIUNTIMAS

VISA TAI GREITAI IR SAUGIAI PRISTATYSIME Į LIETUVĄ,
LATVIJĄ, ESTIJĄ, RUSIJĄ, BALTARUSIJĄ IR UKRAINĄ

2719 West 71 Street, Chicago, IL, 60629
(312)434-2121; 1-800-775-SEND

MŪSŲ SKYRIAI:

636 East 185th Str., Euclid, OH, 44119
tel. (216)481-0011

447 Correy Ave, St. Pete Beach, FL, 33706
tel. (813)363-7700

85-17 101 Str., Richmond Hill, NY, 11418
tel. (718)441-4414

KARIUOMENĖS 75 GIMTADIENIO ATSKAMBAI

Dr. ALGIRDAS V. KANAUKA

Mano asmeniškai patirtis su Lietuvos kariuomene susideda iš vaikystės atsiminimų, kuriuose Lietuvos kariai vis tebe gyvena. Dar iš vaikystės atsimenu gen. Žukausko laidotuves 1937 metais. Susirinko jį išlydėti tada minios žmonių, nuo karo muziejaus iki Iglulos bažnyčios Kaune. Atsimenu daug karininkų, kariuomenę turėjau laimę per savo tėvelį asmeniškai sutikti – generolus Černiū, Plechavičių, Nagevičių, Talat-Kelpšą, Pečiulionį, Galvydį Bykauską, Mieželi, Bulotą; pulkininkus Tautvilą, Ingelevičių Gražulį, Jurgutį, majorą Šembergą ir kitus. Mano tėvelis, profesorius dr. Vincas Kanauka buvo savanoris ir Vyčio kryžiaus kavalierius, atsargos karininkas. Dėdė Kostas buvo lakūnas, o Petras – gusaras. Tarnavo Kanauka ir pas Plechavičių. Tie mano atsiminimai sąryšyje su Lietuvos kariuomene buvo pastiprinti peritais metais, nuvažiavus į Lietuvą padirbėti su vėl atsikūrusia Lietuvos kariuomene. Tai buvo įspūdinga patirtis, iš kurios kyla mintys apie Lietuvos kariuomenės praeitį, dabartį ir ateitį.

Praeitį yra labai reikšminga dabartiai, nes be praeties nėra ateities. Žinoma, nereikia prieiti vien tik ir gyventi. Prie 75 metų Lietuvos kariai iškovojo laisvę Lietuvai. Be jų kovos Lietuvos nebūtų buvę. Be to, laisvo, nepriklausomo laikotarpio Lietuva būtų vėl buvusi absorbuota Vokietijos, Rusijos ar Lenkijos.

Iš kur Lietuvos kariai gavo stiprybės ir įkvėpimo, kas buvo motyvavo 1918 metais? Man atrodo, kad įtakos turėjo praeitis. Karai su kryžiuočiais, rusais, totoriais, švedais paliko neištrinamus pėdsakus mūsų genuose, kolektyvinėje samoneje ir pasamoneje. Atrodo, kad tuometinės Lietuvos natūrali rolė Europoje buvo užblokuoti Genghis Khano palikuonių, Aukso Ordos įsiveržimo pasikartojimus. Be to, Lietuvos kariuomenė dar buvo net ir XVIII šimt., nes Lietuva turėjo atskirą kariuomenę ir Unijos su Lenkija metu. Po padalinimo lietuviški pulkai buvo Prūsijoje Fridricho Didžiojo ir taip pat Napoleono kariuomenėse. Grafas Segur, vienas Napoleono adjutantų, savo garsiuose dienoraščiuose su pagarba mini lietuvius. Tai lietuvių sieloje buvo ryžtas ir laisvę ir nepriklausomybę eiti ne tik kultūrinio-politinio, bet ir ginklo keliu.

Tai kas yra aktualu šiandienai Lietuvos kariuomenėje? Paziūrėjus į skaidres, atsiųstas iš Lietuvos, nors akimirksniui galime pasigrožėti nauja Lietuvos kariuomene: – Krašto apsaugos ministerija, Geležinio Vilko brigados štabas, Garbės kuopa, Krašto Apsaugos mokyklos rikiuotė, Rudininkų poligono pratybos, šarvuotieji, lėktuvai, laivai su Lietuvos herbas. Kaip matyti iš skaidrių,

kariuomenė atrodo šauniai ir daro įspūdį, kad lietuviai yra geri kariai, karinę profesiją mėgsta. Tiesiog stebėtina, kiek daug yra pasiekta per porą metų.

Bet ant tokių laurų nereikia miegoti. Yra didelių problemų: a. nėra modernių ginklų, b. karių ekonominė būklė sunki, c. karių profesijos sąvokos dar nėra galutinai suformuluotos, d. Lietuvos geopolitinė padėtis ir kariuomenės rolė joje neišaiškinti, e. kariuomenės moralė nukentėjusi.

a. Pradėsim nuo ginklų. Trūksta šautuvų ir amunicijos, rikiuotės įrangos, nekalbant apie kitą svarbesnę ginklų. Yra keletas sprausminių lėktuvų apsaugai keletas laivų, tarp jų dvi rusiškos fregatos, keliolika šarvuotųjų ir t.t. Nėra tankų, nėra artilerijos. Atrodo, kad gausim iš čekų karinės įrangos, nes čekai pigiau yra į Lietuvą ją nuvežti, negu tuos ginklus su-naikinti. Taipogi švedai ir vokiečiai mums duoda, kas lieka. Su tais, truputį atsilikusiais, ginklais galėsim treniruoti savo karius. Net ir vokiečiai kadaise treniravosi su mediniais tankais. Kai karys bus pasirėngęs, tai ir ginklas atsiras.

b. Karių ekonominė būklė sunki. Visiems gyventojams ji yra sunki. Iš istorinio patyrimo galima pareikšti, kad sėkmingos valstybės visuomet užtikrindavo savo kariams tam tikrą ekonominį minimumą. Nereikia kariams būti turtingesniems, bet pat neturėtų jie skursti.

c. Lietuvos kario profesionalinis profilis dabar, bent iš dalies, pagrįstas rusišku modeliu. Mat daugumas karininkų ir puskarininkų yra atlikę savo stažą sovietijoje ir juos negalima neįtraukti į karių kategoriją. Dėl to nereikia per daug jaudintis. Jie yra profesionalai ir savo pareigą atliks. Dabar atsiranda progų išmokyti vakarietišku pažūrį ir metodu. Jau lietuviai stažuojasi Danijoje, Vokietijoje ir net Amerikoje. Man kyla abejonų ar Vakaruose viskas jau taip idealu ir Lietuvai tinka. Svariausių Vakarų šalių karinė strategija ir karinė pasaulėžiūra pagrįsta nepaprasta persvara ginklų technologijos, ekonominių resursų ir pramonės pertekliumi. Lietuvai daug kas iš to visai neprieinama ir netinkama. Mums aktualios yra ir kitokios doktrinos, ir kitokie kovos būdai. Daug prasmingų pamokų mums yra Balkanuose, Kaukaze ir net Afganistane.

Pasikeitimų yra ir Lietuvos kariuomenės struktūroje. Būtent: pasienio apsaugos daliniai turbūt bus perkelti iš Krašto apsaugos ministerijos jurisdikcijos į Vidaus reikalų ministerijos žinią. Į tą galime žiūrėti iš dviejų pusių. Daugelyje kraštų – Vokietijoje, Rusijoje ir net Amerikoje – pasienio apsaugos daliniai yra daugiau sąsąjus negu kariai. Jie nėra kautynių parengtyje, kaip

Geležinio Vilko brigada, o daugiau pasirėngia veikti prieš nelegalius ir mažus pasienio pažeidimus, kontrabandą, nelegalius pėjųčius. Jie veikia daugiau kaip pavieniai sargybiniai ir mažomis grupėmis. Geležinis Vilkas yra reguliari kariuomenė, daug laiko praleidžia poligonuose, kur treniruojasi karo veiksmams, o ne sargyboms. Vidaus reikalų ministerijos pulkai ir pasienio daliniai yra kaip antra kariuomenė, priklausanti ne Krašto apsaugos, bet Vidaus ministerijai.

d. Lietuvos geopolitinė padėtis ir kariuomenės rolė joje yra problematiška. Lietuviai jau tūkstančius metų gyvena įsprausti tarp rusų, gudų, lenkų, vokiečių ir latvių. Gyvename kryžkelėje didelių politinių, kultūrinių, ekonominių ir karinių konfliktų. Kalbant istoriškai, mums ne per geriausiai sekėsi. Iš dideles valstybės nusigyvenom taip, kad neturim didelės masės žmonių, kurios reikia, norint padaryti įtaką tarptautinėje plotmėje.

Mes buvom (kartu su lenkais) naujajai romantikai, mėgstantys elegiška svajoti, teisybės ieškoti nepasibaigiančiose diskusijose, dainose, literatūros vakaruose, vildamiesi, kad tiesa laimės ir mes įrodysim pasauliui, jog esam teisūs. Galų gale susipratom, kad reikia kovoti ginklu. Tauta pagaliau save suprato ir sustiprėjusi išsikovojo nepriklausomybę du kartus šimto šimtmečiu. Mano nuomone, likimas nusišypsojo mums dėl to, kad parodėm drąsų ryžtą. Dievas laimina drąsiuosius. Kaip JAV generolas George Patton mėgdavo išsireikšti: „Drąsa, visuomet drąsa!“ Juk sayanorių būriai jau formavosi sausio įvykių ir rugpjūčio pučo metu, ir būtu kovoje.

Dabar norėtume būti priimti į NATO, o NATO purtosi, nenori įsipareigojimo, nei mūsų, nei kitų buvusių Varšuvos paktui narių, ginti nuo Rusijos. Taipgi Rusija protestuoja, o Vakarai labai nori su ja draugauti. Priima mus kaip „partnerius“ į NATO, tai yra, galėsim jų manevruose dalyvauti, pabendrauti ir t.t. Tai geriau, negu nieko. Gal jų samoneje formuojasi idėja apie vidurinės Europos sąjungą, kuri eitu nuo Skandinavijos iki Bulgarijos. Ar gal „Baltijos žiedas“ turėtų suformuoti aplink Baltijos jūrą. NATO gi buvo įkurta prieš stabdymui, nors dabar jis nėra toks aktualus, vakarietiškomis akimis žiūrint. Gal tokią struktūrą, kaip NATO, reikia pakeisti labiau aktualia struktūra. Juk senai fortai netinka naujiems karams, su naujais priešais kovoti.

e. Kariuomenės moralė yra pati svariausia jos ypatybė. Moralė – tai yra protinis ir dvasinis kariuomenės nuostatas sąryšyje su disciplina, kariniu narsumu, patriotizmu, ir kovos prasme. Oliver Cromwell sakė, kad kariuomenė turi turėti esminę mintį, kuria moralė būtų pagrįsta. Eisenhoweris tą patį tvirtino. Kariai turi suvokti, už ką ir dėl ko jie traukia į kovą, ir turi tam būti pasišventę. Lietuvos kariuomenei ta centrinė mintis turi

būti besąlyginė kova, vedama Lietuvos tautos laisvės ir valstybinės nepriklausomybės išlaikymui. Napoleonas sakė: „Kad tarp karinių vertybių moralinis faktorius lyginamas su visais kitais, kaip 3 su vienu“. Batalionų dydžiai, technologija, aprūpinimas nieko nereikia, jei kariuomenės moralė bloga. Moralė tai pirmas dalykas, kurį karo vadai turi kariuomenėje įskiepyti. Geri ginklai, geras aprūpinimas prisideda prie geros moralės, bet toli gražu to nepakanka. Reikia gerų vadų, kurie tiesioginiai vadovauja kariuomenės ir perduoda jiems tą esminę mintį, kuri toliau pasireiškia kovingumo išsivystyme. Tai yra karo menas, per šimtmečius sukurtas ir per patirtį išbandytas. Laikė praėjusių poros dešimtmečių Vakarų pasaulyje buvo galvojama, kad karų bus išvengta per atgrasinimo politiką, grasinant naudoti atominis ginklus, robotus ir kaip visur – kompiuterizotą analizę. Karai bus vedami intelektualų, mokslininkų ir psichologų. Buvo apsirikieta. Karai yra tokie, kokie buvo, tik ginklai baimesni. Nieko kare gražaus nėra – kraujas, ugnis, triukšmas ir lavonai. Karinei dvasiai ugdyti reikia pratingų,

stiprių ir disciplinuočių patriotų, kurie tokiuose žiauriuose kovos aplinkumose gali savo uždavinius efektyviai atlikti. Karas nėra žygiavimas su šypsena ir kario daina, plačiais ir žydriniais laukais. Karas yra legalizuotas smurtas. Kelias į laisvę yra baisus, aplaistyta krauju, aptamsintas dūmais ir apvies-tas gaisrais.

Noriu užbaigti tokią mintimi. Ateina laikas nusiplauti žais-das, nusišluostyti ašaras, sukąsti dantis ir sustabdyti verkė-lenimus, ne dėl to, kad jau atėjo geri laikai, bet dėl to, kad kova dar tik prasideda už Lietuvos laisvės išlaikymą. Mat dabar tik įžangą. Nereikia gincytis, ar tas Lietuvos vadas geresnis, ar kitas. Demokratijoje tauta gauna tokius vadus, kokių ji yra verta. Reikia dėti pamatus Lietuvos ateičiai. Turim žiūrėti į tolį ir klausyti savęs – QUO vadis Lituania? Reikia būti pasirėngus ateityje duoti dar didelių aukų. Mat kova už laisvę yra nesibaigiantis procesas ir mes niekad nuo jo ramybės neturėsime. Kas nenori kovoti už laisvę, tai turi ją prarasti. Mūsų kariuomenė bus lemiantis veiksnys šioje kovoje ir dėl to ją turim remti visais būdais ir jėgomis, Tėvynės labui!

Iš partizanų istorijos (2)

PUNIOS ŠILO VYRAI

HENRIKAS KUDREIKIS

Partizano priesaika

1945 antroji vasaros dalis. Bolševikams paskelbus amnestiją (1945-VI-3), dalis partizanų pasitraukė iš savo dalinių, le-galizavosi. Tai buvo tik mažuma. Visi kiti liko ir toliau aktyviai priešintis okupantui. Susisieks su rinktinės vadu Ažuoliu, sutartu laiku su vadu Raginiu, buvus ulonų jaunesnys-pus puskarininkis Patrimpas – Juozas Petraška, mažamečio ūkininko sūnus, džiugas, atvyko į Punios šilą. Iškilnėms paruoš- to aikštėje, prie mažo altoriaus du kunigai (vienas jų – Šliumpa) iškalus išpažintį. Po to vyko priesaika: „Aš... prisiekiu Visagalinčio Dievo akivaizdoje...“ Priesaika aktas labai sustiprino vyrų pasitikė-jimą savimi ir bendrąjį ryšį. Iš Punios šilo Petraška ir keli partizanai sugrįžo į Balbieriškio miškus, kur buvo jų nuolatinė stovykla.

Pas Kazimieraitį

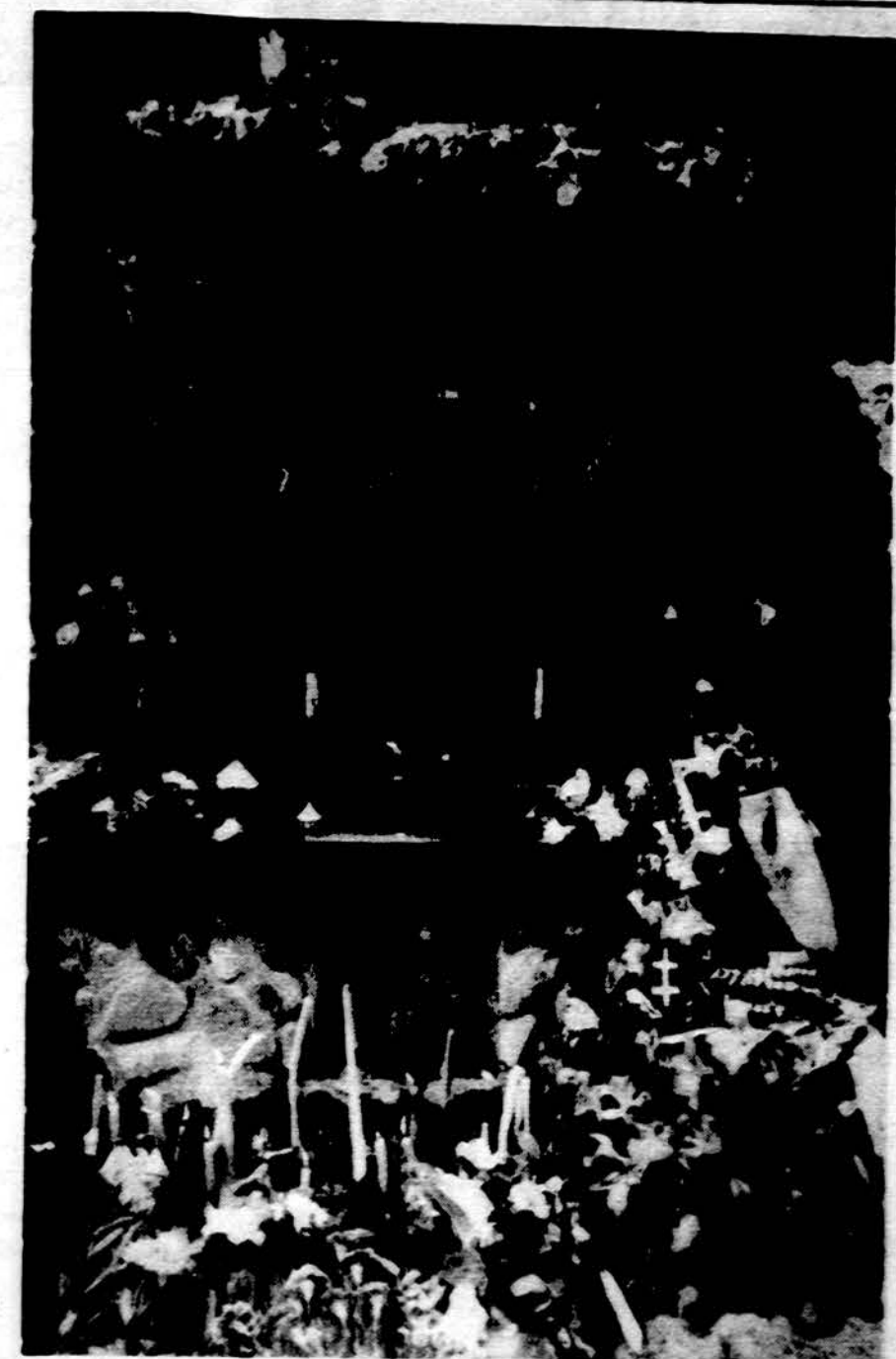
1945 metų vasarą suformuo-tos keturios partizanų grupės: Ažuolis-Dominikas Jėčys sudarė Džiukų grupę Punios šile; Šarūnas-Pranas Paulauskas – „Geležinio vilko“ Kalesnyko-Varcios miškuose; Žaibas-Vacy Voveris – „Kęstučio“ Miroslavo – Ūdrijos valstyse ir Raginis – Kazys Degutis „Vaidoto“ grupę Gudelių-Balbieriškio miškuose. Po Merkinės užpuolimo, kurį suorganizavo Vanagas-Adolfas Ramanauskas, Petraška, vado-vybės pasiūstas, dalyvavo susi-tikime su plk. lt. Kazimieraičiu. Bendrais bruožais aptarta partizanų padėtis. Baigiantis pasitarimui, Kazimieraitis pa-reiškė norį pasikalbėti su Pet-raška. Kazimieraitis padavė ranką ir prisižadė: „Aš esu Lietuvos kariuomenės Kauno inžinerijos bataliono vadas, be to, dėciau karo mokykloje inžine-riją“. Petraška prisistatė, žinoma, be jokių įspūdingų titulu. Kaip žmogus Kazimieraitis Petraškai labai patiko. Kazi-mieraitis buvo kultūringas nesidižiuojęs, atsidavęs veiklai prieš okupantus iki paskutinės gyvenimo valandos. Žuvo Žalia-miškyje 1946 liepos 23 dieną.

Išdavimų pradžia

1946 – partizanų tragedijos

DRAUGAS, šeštadienis, 1994 m. sausio mėn. 15 d.

5

Paminklas, pastatytas 1989 m. Šilalės pusėje žuvusiems už Lietuvos laisvę partizanams atminti. Paminklas pašventintas tu pačių metų birželio 10 d.

Žūsta Dainavos apygardos štabas

Štabo bunkeris buvo įrengtas Punios šile, prie Nemuno kalnelių. Iš šaltinio tekėjo neužšalantis upelis, kuriuo atbridus, vanduo užmaskuodavo pėdsakus. Prie angos augo vešli egletė. Pasitarimui atvykę, Patrimpas-Petraška ir Krūmas bunkerį rado šiuos pareigūnus: Ažuoli-Dominiką Jėčį-Dainavos apygardos vadą; Liną-Antaną Macevičių – apygardos ryšių ir žvalgybos viršininko pavaduotoją; Vyručių – Vinčą Juozaitį – agitacijos ir propagandos viršininką; Girinį – Juozą Puškorį – propagandos skyriaus viršininko pavaduotoją; ir Arą-Mykolą Petrauską – K. Margio grupės štabo viršininką.

Apygardos vadas Ažuolis padėkojo už atvykimą ir pradėjo pranešimu apie Rimvydo ir Daumanto keliones į užsienį. Petraška ir Krūmas stebėjo, kaip veikė štabo darbas: spausdinamas laikraštėlis „Aukuras“, apie 1000 egz., rengiami įsakymai, instrukcijos padalinams. Čia pat Ažuolis už ilgą ir sąžiningą partizano darbą apdovanojo Petrašką Vyčio kryžiumi.

Vado įsakymu Petraška paliko antrai nakčiai. Jo nakties miegą sutrukdė keistas sapnas: plaukė Nemunu, bet visas Nemunas tik molis ir dumblas, sunku pasiekti krantą. Pabudęs išgirdo ant bunkerio stogo keistą šnarėjimą, lyg kas kastų žemę. Pakelęs vadą, šis manė, kad užlipo, kaip ir anksčiau, karvės. Petraška priėjo prie angos, ir išgirdo kalbant rusiškai. Jis pasakė vadui: „Karvės kalba rusiškai“. Staiga visi, turbūt išgirdę pasikalbėjimo žodžius, šoko iš gultų. Ažuolis ramino: „Nepulkit ir paniką. Pirmiausia reikia sužinoti kokios priešo jėgos“.

Prie bunkerio prieiti neįmanoma, bet galima išsproginti iš viršaus. Per apatinę angą veržėsi Krūmas, per viršutinę Petraška. Bekišant galvas, prapliupo kulkosvaidžiai. Dabar vyrams buvo aišku, kad bunkeris aptiktas ne atsitiktinai, nes kulkosvaidžiai nukreipti į apatinį išėjimą. Vyrų pradėjo naikinti dokumentus, sudaužė laikrodžius, imamai vado kišeninį auksinį, rašomas 3 mašinėlės. Atsidaudydami vyrai bandė kaip nors išlaikyti iki nakties,

vėliau pabėgti. Rusai surado ventilacijos vamzdžius ir metė į jas dūmines raketas. Kvėpavimas pasidarė neįmanomas. Per viršutinę angą pradėjo mesti granatas, kartais po tris suriš-tas krūvon.

Petraška matė vadą su didžiule žaizda šone. Jis kažką bandė sakyti. Likę gyvi partizanai buvo granatų apsvaiginti (kontūziti). Staiga Petraška pajuto smūgį į šoną, kažkokį svaigulį. Atsipeikėjęs pajuto, kad jo rankos ir kojos surištos viela. Dešinėje gulėjo Linas. Jis Čekistų karininkui – viską papasakojo apie Petrašką, net ir antrą jo slapyvardį. Linas pasisūlė parodyti rusams partizanų bunkerius. Vėliau sužinota, kad bunkeriai buvo tušti, bet Lino parodytame Pievagalių kaimo bunkeryje gindamiesi žuvo grupės vadas Klevas-Subačius ir partizanas Mis-lincius. Po Lino-Macevičiaus išdavimų Petraška jutė, kad nieko negalės apie save nuslėpti. Prie gulinio Petraškos priejo stambaus sudėjimo papulkininkis ir lietuviškai tarė: „Labą dieną“. Petraška nieko neatsakė. Bolševikų pulkininkas pata-rė Petraškai sąžiningai atsaki-nėti ir tardytojų paklausimus, nes nuo to priklausysias jo likimas. Tai buvo LTSR saugu-ministro pavaduotojas Mar-tavičius. Kur jis šiandien?

Petraškai prasidėjo tarymai ir kankinimai. Pirmiausia Aly-taus saugumė, vėliau Lukiškių kalejime. Pagaliau Intos gula-gai Sibire, kur jis praleido 12 metų. Žmonai susirgus infarktu, Petraška paleistas Lie-tuvon. Tėvynei atgavus laisvę, jis parašė dvi atsiminimų kny-geles. Aktyviai dalyvauja Trem-tinių ir Partizanų sąjungose.

1994 LAIKRAŠČIŲ PRENUMERATOS DUOMENYS

„Lietuvos pašto“ pateiktais duomenimis, gerokai sumažėjo „Lietuvos ryto“ nuo (45,000 iki 38,000) ir „Tiesos (nuo 20,000 iki 17,000) prenumeratorių. „Lietuvos ryto“ dalis užsisakė ne per „L.p.“, bet per kitas agentūras. Nepakito „Lietuvos aidas“ prenumeratorių kiekis – 26,000 per „L.p.“ ir dar keliolika – per agentūras. „Respublika“ padidino tiražą (nuo 34,000 iki 45,000).

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 75 metų sukakties minėjimo Bostone dalyviai.

Nuotr. J. Rontello

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
• tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

EKONOMIKOS PULSAS: ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

Optimistinės 1994 metų prognozės

Lietuvos premjeras Adolfas Šleževičius prieš naujametinius pokalbiuose „Tiesai“ (12.31.), „Lietuvos rytui“ (12.28.) prognozuoja kur kas šviesesnį 1995 metų sutikimą, nepaisant, kokia Vyriausybė bus valdžioje. Premjero teigimu, pats sunkiausias Lietuvai ekonomikos nuosmūgio etapas yra įveiktas. Padidės užsienio investicijos. Vien tik su pasaulio banku šiuo metu aptariamos 5 kreditų linijos 250 milijonų dolerių. Dar prisidės Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas. Lietuvoje sukurtas Vystymo bankas. Apžvelgdamas 1993-uosius, ministras pirmininkas pažymi, kad beveik pavyko pažaboti infliaciją. Ji sudarė tik 160%, arba buvo 7 kartus mažesnė nei 1992 m. (1.163%). Tai A. Šleževičiaus žodžiais „tikrai šviesa tunelio gale“. Litas pradėjo atlikti pagrindinę – pinigų kaupimo – funkciją. Tai irgi sveikatingo organizmo požymis. Be to, litas išlieka pastovus. Atlyginimų, pensijų augimas kukliai, bet pradeda lenkti infliaciją. Žiemą nebešalame, turime šilto vandens, bet per šildymo sezoną nam valstybėje prideda 260 mil. litų. Premjero nuomone, 94-aisiais turėtų didėti realios pajamos, pagyventi gamyba, statybos. Prioritetinė reikšmė bus teikiama žemės ūkiui – jam remti vyriausybė skirs dvigubai daugiau lėšų.

Ekonomikos ministras Ju. Veselka, prieš N. Metus kalbėdamas per Vilniaus radiją užsieniečiui, taip pat pažymėjo, jog krašte yra visi pagrindiniai požymiai, leidžiantys manyti, kad patys didieji sunkumai likę istorijoje kartu su 1993 m. Tačiau ministras „apsidraudžia“, sakdamas, jog 94-ieji gali būti šiek tiek lengvesni, negu praėję, jeigu Lietuva nepatirs neigiamo užsienio poveikio, ypač iš kaimynų Rytuose.

Sveikindamas tautiečius užsienyje su N. Metais, ekonomikos ministras kartu prašė reklamuoti Lietuvą, kaip patrauklią valstybę užsienio investitoriams. J. Veselkos įsitikinimu, gyvenimas Lietuvoje tikrai susitvarkys ir ji taps lygiaverte valstybe Europos ir pasaulio šalims. Ministras taip pat norėtų paskatinti tautiečius investuoti Lietuvoje, juolab, kad Vyriausybė ruošiasi priimti garantijas dėl užsieniečių indelių Lietuvos bankuose apsaugos. Kita vertus, sakė ministras, norima, kad ir Lietuvos įmonės šeiminkauti ateitų prestižinės užsienio bendrovės, deja, trūksta tikslios informacijos, su kokiomis privačiomis firmomis būtų galima rimtai kalbėtis. Ekonomikos ministras mano, kad tautiečiai galėtų pagelbėti, rekomenduodami Lietuvai patikimas privačias struktūras derboms ir bendradarbiavimui.

Žemdirbiai dejavo, bet dirbo

„Lietuvos aidas“ (12.30.) skelbia išankstinius duomenis apie žemės ūkio gamybą 1993 m. Kad ir sunkūs metai buvo ūkininkams ir žemės ūkio bendrovėms, bet derlius užaugintas kur kas geresnis, nei 1992 m. Reikia priminti, kad 1992 m. Lietuvoje siautėjo sausra. Tad praėjusiais metais gerokai daugiau prikulta grūdų, prikaista bulvių, cukrinių runkelių,

daržovių. Labiausiai smuko lininkystė. Daugelį ūkininkų ir bendrovių išgąsdino 1992 m. sausra, o labiausiai tai, kad linų fabrikai ilgai neatsiskaitė už parduotą produkciją. 17% mažiau supirkta gyvulių, 9% mažiau primelžta pieno. Tačiau specialistai teigia, kad gyvulininkystės produktų pakanka šalies poreikiams, šiek tiek ir eksportuoti. Rudenį apie 50,000 galvijų parduota į Lenkiją, Turkiją, kitas valstybes. Šių metų pradžioje tvartuose gyvulių irgi apie 10% mažiau, negu pernai. Statistikos departamento duomenimis, rudenį pasėta 515,000 ha žiemkėnių. Tai 19% mažiau negu 1992 rudeni.

Lietuvoje jau yra apie 113,000 ūkininkų. Jie dirbo apie 30% visos žemės ir išaugino 37% viso prikulto derliaus – 1,05 mil. tonų grūdų. Rudenį ūkininkai pasėjo net 43% visų plotų.

Tik pusė Lietuvos gyventojų nori praturtėti

„Lietuvos rytas“ (12.30.) paskelbė viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmos“ gyventojų apklausos duomenis apie tai, ar Lietuvos gyventojai siekia būti turtingi, ar šis siekis egzistuoja jų vertybių skalėje. Praturtėti nori 53% apklaustųjų. Tai daugiausia jauni, turintys aukštesnį išsilavinimą vyrai. Daugelio apklaustųjų nuomone, verslas nėra prestižinė veikla ir tai sąlygoja jų nenorą imtis verslo, nors ir nesuduria galo su galu. Net pradarė darbą, moterys dažniausiai ryžtasi verslui tik viena iš dešimties. Kitoks jaunimo požiūris. Kas antras arba užsima kokių verslu, arba ketina juo užsiimti.

Dauguma apklaustųjų mano, kad dar per anksti visiškai privatizuoti prekybą ir gamybą – jiems priimtinausias mišrus variantas. Tokiam variantui pritaria net verslininkai, pasiskaitę už privačią ekonomiką. Vien valstybės tvarkoma ekonomika dar vis patraukli apie pusę milijono Lietuvos gyventojų. Už valstybės nustatytas pastovias kainas pasisakė 4 iš 10. Pastovių, valstybės reguliuojamų, kainų nori apie milijoną Lietuvos gyventojų, daugiausia pensininkai ir žemės ūkio bendrovių darbuotojai.

Iš 9%, užsimančių verslu, tik

2% laiko save verslininkais. Jie sudarytų apie 50,000 Lietuvos gyventojų, tuo tarpu verslų kaip papildomo uždarbio šaltinių, sprendžiant iš apklausos, užsimančių galėtų būti apie ketvirtį milijono. Dauguma užsimančių verslu tiki, kad verslas sukuria žmonėms naujas, gerai apmokamas darbo vietas ir visuomenės gerovę. Neužsimančios verslu dažnai nieko gero nesitiki iš verslininkų.

Humanitarinių mokslų daktarė Regina Tamošiūnienė, apibendrinama apklausos duomenis, pastebi, kad kol kas svarstyklės Lietuvoje labiau pasvirusios į praeitį negu į ateitį. Tai skatina kai kuriuos jų pritariti neišsiaiškintoms ekonominei politikai, tikintis, kad valstybinis sektorius sustiprės ir pensininkams bus mokamos normalios pensijos, žemdirbiams – pastovios produktų supirkimo kainos ir t.t. Pasisakantieji už valstybinę ekonomiką, o tokių yra 12%, mano, kad Lietuvos žmonėms priimtinesnis socialistinis gyvenimo būdas.

Nei kazino, nei milijonieriaus

Apie beribį pasitikėjimą užsieniečiais Lietuvos spaudoje jau rašyta ne kartą. „Lietuvos aidas“ (12.29.) dėsto naują istoriją apie milijonierius Gotfriedą Gilą iš Anglijos, pažadėjusį Šiauliuose pastatyti kazino. Kaip rašo Leonas Peleckis, dar 1991 m. buvo nugriauta gražiausioje Šiaulių vietoje, prie miesto parko, naujutėlė „Statybininko“ sporto salė, nes G. Gilas, skrairdes po Šiaulius nuosavą malūnsparnių, pažadėjo toje vietoje per porą metų pastatyti kazino-laisvalaikio centrą. Įkurtuvių šampanas turėjo būti geriamas 1993 m. pabaigoje, bet ilgokai merdėjusi statyba, nuo 1993 m. pavasario buvo visiškai sustabdyta, nes nebėra lėšų. Milijonierius iš Anglijos Šiauliuose imonei „Talsas“ skolingas daugiau kaip 600,000 litų. Pagaliau paašikėjo, kad ir pati statyba iki galo teisiškai neforminta. Anglijos milijonierius tik dovanojęs pusę milijono rublių teniso aikštėms užbaigti. Šiaulių miesto tarybos pirmininkas Alfredas Lankauskas žurnalistui pasakė, kad „norai buvo geri, bet nepakankamai finansškai pagrįstas buvo jo planų realizavimas.“

Rima Jakutytė

DAUGIAU GYVULIŲ

Praėjusį rudeni apie 50,000 gyvulių parduota į Lenkiją, Turkiją, kitas šalis. Tačiau Statistikos departamento žiniomis, naujųjų metų sausio pirmąją visų kategorijų ūkiuose galvijų, kiaulių, ožkų, avių, arklių bus apie 95 proc., palyginus su 1993 metų sausio 1 d., o paukščių net 110 proc.

Naujasis Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos vikaras Aloyzas Volakis (iš Telšių vyskupijos) susipažįsta su losangeliečiais – poetu Bernardu Brazdžioniu, architektu Edmundu Arbu ir istoriku Vincu Trumpa.

Nuotr. Juozo Kojelio

LOS ANGELES, CA

POLITINĖS STUDIJOS

Sausio 29-30 d. Los Angeles ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti 26-siose politinėse studijose, kurios vyks Šv. Kazimiero parapijos patalpose. Praeityje politinių studijų programose daugiausia buvo liečiamos Lietuvos laisvinimo temos. Laisvinimo veikloje planus pateikti, didžiųjų organizacijų darbus kritiškai įvertinti, privačią iniciatyvą pažadinti į studijas atvykdamo lietuviško gyvenimo autoritetai iš kitur, dalyvaudavo ir vietiniai veikėjai. Daugelis paskaitų, pasisakymų simpoziumuose ir studijų išvadų yra paskelbti periodinėje spaudoje, ir ta medžiaga tikrai bus naudinga išeivijos istorijos tyrinėtojams.

26-jame politinių studijų savaitgalį bus bandoma pažinti ir išsilaivinusios Lietuvos rūpestius. O tų rūpesčių – begalės. Studijų organizatorių noras – kad Lietuvos žmonių nesėkmės taptų gyvuju išeivijos rūpestiu. (Studijose nebus liečiamos ekonominės problemos, nes jas sprendžia ekonomikos specialistai konferencijose ir periodinėse svarstybose).

Šeštadienį, I.29, prieš pietus bus dvi paskaitos. JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas Vytas Maciūnas kalbės apie remus, kuriuose JAV LB veda dialogą su Lietuva. Poetas Bernardas Brazdžionis sutiko panagrinėti temą „Lietuvių literatūros istorinė tąsa“. Organizatoriai tiki, kad galės būti gera pradžia pokalbiui su Lietuvos rašytojais. Po pietų pertraukos vyks plačios apimties svarstybos Lietuvos gyvenimo aktualijų temomis. Kalbės kun. Aloyzas Volakis, adv. Zibutė Brinkienė, dr. Algirdas Kanauka, Ignas Medziukas, Algis Raulinaitis, Juozas Kojelis. Svarstytų tema: „Kas gera ir kas gerintina Lietuvoje“. Dalyviai raginami iš anksto paruošti savo trumpus, gerai formuluotus siūlymus ir suges-

tijas. Raštu siūlymus įteikti bet kuriam LF bičiulių sambūrio valdybos nariui.

Sekmadienį, I.30, LFB iniciatyva suma, o po pamaldų, JAV-Baltijos fondo biuro Vilniuje vedėja Vilija Jonkaitytė kalbės Lietuvos savivaldybių klausimais, o Lietuvos ambasadorius Venezueloje dr. Vytautas Dambrava tema: „Vertybės, kurias lietuvių tauta turi ginti“.

Kaip visada, įėjimas ir dalyvavimas svarstybose laisvas.

J. K.

„VĖJAS GLUOSNIUOSE“

Dramaturgo Algirdo Landsbergio pjesė „Vėjas gluosniuose/Gluosniai vėjuje“, rado kelią Los Angeles Dramos sambūrio 40 darbo metų jubiliejaus iškilmių pradžiai. Su šiuo pastatymu dramos sambūris pradeda savo 41 gyvavimo metus. „Vėjas gluosniuose“ dviveiksmės pjesės premjera Sv. Kazimiero parapijos salėje bus sausio 22 d. šeštadienį, 7:30 val. vak. Vaidinimas kartojamas sekmadienį, sausio 23 d., tuoj po lietuviškų šv. Mišių.

Veikalą stato Los Angeles Dramos sambūris, rež. Algimantas Žemaitaitis, dekoracijos ir apšvietimas Pauliaus Jasikonio. Vaidina dramos sambūrio aktoriai, didėle dalimi papildyti naujo gabaus jaunimo.

S. Simoliūnienė

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI

Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairių kepinių ir namuose gaminto maisto – Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-9500

IMEX AMERICA, INC.

524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomoma automobilius Lietuvoje: siūncia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Fax 708-868-8642. Skambinkite darbo dienomis 9 v.r. – 5 v.v.

DĖMESIO KELIAUTOJAI Į DAINŲ IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ

1994 m. LIEPOS 7-10 d.

Šios kainos galioja nusipirkus bilietą iki kovo 1 d.

Tel. 718-769-3300

Patogūs ir pigūs skrydžiai iš įvairių JAV miestų. Galima užsakyti tik lėktuvo bilietus arba pilnas paslaugas Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje: viešbučiai, maistas, transportacija, gidai. Grupinius skrydžius galima užsakyti nuo balandžio iki spalio mėn.

Grupiniai skrydžiai į šventę

	Kaina (pius „tax“)
Birž. 27 - liepos 16 iš Čikagos	\$979
Birž. 28 - liepos 13 iš N.Y. (JFK)	\$850
Birž. 29 - liepos 20 iš Miami	\$825
Birž. 29 - liepos 13 iš Newark (N.J.)	\$878
Birž. 29 - liepos 15 iš Los Angeles	\$1,164
Birž. 30 - liepos 20 iš N.Y. (JFK)	\$850
Liepos 4-23 iš San Francisco	\$975

VYTIS TRAVEL
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN NY 11229

1-800-952-0119

Kas užsako lėktuvo bilietus, viešbučius ir kitas paslaugas, gauna bilietus į šokių ir dainų šventę nemokamai.

FAX 718-769-3302

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Ieškoma darbėdės ir tvarkingos jaunosios lietuvės prižiūrėti mūsų dukras 10 ir 2 m. amž. bei padėti namų ruošoje. Gyvename Los Angeles priemiestyje. Kreiptis: Vilija, tel. 1-800-381-3999 (darbo) 1-818-988-4882 (namų pavaišalimais).

VALYMO DARBAS

Ieškoma moteris valyti namus bei rašnes. Alga nemažesnė, kaip \$310 iki \$370 į sav. Reikia gyventi Chicago priemiestyje. Kambarius bus parūpintas. Skambinti: 1-708-383-3999.

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-8888
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sėkmingas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas vertinti
- Perkame ir Parduodame Namus, Aptamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

FOR SALE

OAK LAWN, IL
Brick ranch; large living, dining rms; lge. eat-in kitchen; breakfast bar; 3 bdrms; newer roof; new appl. window treatments; broom closet; pantry; a/c; 1 1/2 bath; aluminum soffit fascia storms; some furniture; garden equipm. Reduced – \$142,000. Make offer. Tel. 708-424-1772.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniški patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus. 312-585-6100, r.f. 312-778-3971

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas vertui.

Century 21 ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-436-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiestiuose.

LAIMA JAKUŠOVIENĖ

Ilgus metus turėjusi nekilnojamo turto įstaigą (Island Real Estate) St. Petersburg Beach, FL, dabar įsigijo įstaigą Sarasota, FL. M.I.L. Realty, Laima Jakušovienė, Lic. Real Estate Broker & Assoc., asmeniški ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime Sarasota, Longboat Key, Lido Key ir Siesta Key, FL. Kreipkitės
Veronika „Laima“ Jakušovaitė
M.I.L. Realty
7081 S. Tamiami Trail
Sarasota, FL 34231
Office: 813-927-0211
Eva: 813-378-8882
Fax: 813-925-9939

FOR RENT

Išnuomojamas 3 mieg. bt. Cicero, IL 18 & 50 St. apyl.; 4 rūbinės, 3 pasidėjimo spintos sienoje; 1 1/2 vonios. Skambinti: 708-863-8867 nuo 8 v.r. iki 10 v.r. ir po 5 v. p.p.

FOR RENT

Išnuomojamas St. Peter's Beach, FL „condo“ savaitė arba mėnesiui. Skambinti vakarais tel. 813-898-3467.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandų. Antradienį, trečiadienį, susikalsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — Prospect 6-8998

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

NAUJA BAŽNYČIA ŠIAULIUOSE

1993 m. gruodžio 7 d. pašventinta Šiaulių Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčia ir jos klebonu paskirtas kun. A. Vainoras. Į šventinio iškilmės susirinko 5,000 žmonių. Bažnyčios salė buvo pilnaitelės. Vyskupas V. Michelevičius pašventino bažnyčią, koplyčią ir aukojė šv. Mišias kartu su kitais kunigais. Per pamokslą vyskupas V. Michelevičius perskaitė kardinolo V. Sladkevičiaus pasirašytą dekretą dėl bažnyčios pavadinimo patvirtinimo ir A. Vainoro paskyrimą šios bažnyčios klebonu. Po to vyskupas išreiškė viltį, kad ši bažnyčia nebus tuščia, padėkojo miesto vadovams už suteiktas patalpas ir pridūrė, kad svarbiausia ne patalpų grožis, o tvirtas įsitikinimas gyventi pagal Dievo mokslą.

PARAPIJOS JAUNIMO IŠVYKA

Gražią kalėdinę dovaną savo parapijos aktyviajam jaunimui padovanoti, surengdamas prasmingą ekskursiją į Vilnių, Kauną ir Karmelitų bažnyčios klebonas Petras Purlys. Išvykos metu Antakalnio kapinėse buvo pagerbti žuvę kovotojai dėl Lietuvos laisvės, pabuvota Vilniaus Arkikatedroje, apžiūrėti jo požeminiai, susipažinta su sostinės garbinga praeitimi. Pasimelsta Aušros Vartuose prie stebuklingo Dievo Motinos paveikslų, pabuvota Šv. Onos ir Šv. Mikalojaus bažnyčiose.

Lankantis buvusios KGB būstinės rūsiuose, dar kartą prieš akis praslinko mūsų tautos kančių kelias, kovotojų dėl Lietuvos laisvės nenugalima dvasia. Be to, ekskursantams didelį įspūdį paliko Medininkų pilis ir pasienio paminklas – septyni, vienas prie kito prigulę kryžiai, simbolizuojantys 1991 m. liepos 31-osios naktį nužudytus septynis pasienio pareigūnus.

Kelionės metu mokytojai ir klebonas Purlys kalbėjo apie krašto istoriją bei advento laikotarpį, kalbėjo rožinį ir aiškino jo paslaptis.

KATALIKAI ŽURNALISTAI EUROPOJE

Rugsėjo 15-19 d.d. Sicilijoje vyko Tarptautinės Katalikiškos Spaudos Sąjungos („Union Catholique International de la Presse“) Europos regioninės susitikimo, kuriame Lietuvos Katalikų Religinei Šalpai (LKRŠ) tarpininkaujant bei finansuojant dalyvavo Lietuvos katalikiškos spaudos bendradarbiai Valentina Zinkevičienė ir Egidijus Vareikis.

Šio renginio, pavadinto „Katalikai žurnalistai naujoje

Europoje“, darbotvarkėje ypatingas dėmesys skirtas katalikiškos spaudos problemoms postkomunistinėje Rytų ir Vidurio Europoje. Sąjungos Europos Regiono pirmininkas kun. dr. Laszlo Lukacs šitaip apibūdino suvažiavimo tikslą: „Prieš trejus metus manėme, kad komunistinėse šalyse vien ateistinė sistema trukdė Bažnyčios klestėjimui. Dabar suprantame, kad negalime tikėtis Bažnyčios atgimimo tikrai todėl, kad jai suteikta teisė laisvai veikti nepriklausomose valstybėse. Kokie šios dienos katalikų žurnalistų uždaviniai ir tikslai naujoje Europoje? Mūsų suvažiavime Sirakusose ieškosime atsakymų į šį klausimą“.

Dalyvių susirinko apie 150 iš Europos šalių. Pranešimuose ir darbo grupėse diskutuota apie Bažnyčios ir katalikiškos spaudos vaidmenį Europoje; katalikiškos spaudos žurnalistų rengimą, jų darbo tobulinimo problemas ir perspektyvas; katalikų mokymo centrų Europoje; katalikų žurnalistų etikos ir laisvės klausimus, katalikų ir nekatalikų sambūvio problemas.

BAŽNYČIOS GYVENIMO APŽVALGA

Naujausiam vokiečių katalikų žurnalo „Herder Korespondenz“ numerio spausdinama plati bažnyčios gyvenimo Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje apžvalga, pavadinta „Katalikai, liuteronai, stačiatikiai“, pranešė Vatikano radijas.

Rimčiausia Lietuvos katalikų bažnyčios problema, apžvalgos autorių nuomone, yra bažnyčios ir valstybės santykiai. 80% Lietuvos gyventojų yra katalikai ir tai daro Katalikų Bažnyčiai labai įtakingą. Per pastaruosius prezidento rinkimus patį Bažnyčioje išryškėjo pozicijų ir nuomonių skirtumas apie bažnyčios dalyvavimą politiniame šalies gyvenime ir tokio dalyvavimo būdus bei formas. Kai kurie vyskupai tiesiai ir atvirai rėmė nepriklausomo kandidato Stasio Lozoraitio kandidatūrą, o dalis hierarchų ir tikinčiųjų buvo priešingi tokiam tiesioginiam ir tiesmukam kišimuisi į politiką ir pasisakė už katalikų veikimą per politines struktūras – partijas ir organizacijas. Tiesa, buvusių komunistų pergalė rinkimuose kol kas Bažnyčios ir valstybės valdžios santykių nesukomplicavo, pastebi apžvalgininkas.

Latvijos konfesinė panorama daug sudėtingesnė negu Lietuvos. Čia yra 282 liuteronų, 190 katalikų, 94 stačiatikių, 68 babilistų, 33 adventistų religinės bendruomenės.

Latvijos stačiatikių bažnyčia stengiasi sureguliuoti savo santykius su Maskvos stačiatikių bažnyčia. 1992 metais rusų sta-

čiatikių bažnyčios sinodas Latvijoje iki tol egzistavusią Rygos ir Latvijos stačiatikių eparchiją paskelbė nepriklausoma Latvijos stačiatikių bažnyčia. Stačiatikiai turi daug problemų. Svarstomas pamaldų latvių kalba klausimas.

MARIJOS GARBINIMAS KREKENAVOJE

Krekenavos klebono kun. Petro Budriūno rūpesčiu, kiekvieno mėnesio 15-tąją dieną Marijos šventovėje Krekenavoje vyksta iškilmingos pamaldos Marijos garbei. Kiekvienas mėnuo yra paskirtas atskiram Panevėžio vyskupijos dekanatui. Į šias pamaldas autobusais suvažiuoja daug maldininkų. Per sumą gražiai gieda vaikų choras ar kiti chorai iš skirtingų parapijų.

MOTINAI TERESEI ITEIKTA UNESCO PREMIJA

1993 m. gruodžio 18 dieną Indijos sostinėje Delhi Motinai Teresei iš Kalkutos įteikta Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (unesco) premija „Už auklėjimą taikos dvasia“. Premijos įteikimo ceremonija įvyko Motinos Teresės įsteigtame psichinių ligonių slaugymo centre. Premijos dydis – 50 tūkstančių USA dolerių. Motinos Teresės prašymu, premijos įteikimo iškilmės buvo labai kuklios.

BOSNIJOJE ŽUVO DU PRANCIŠKONAI

Per susidūrimą tarp kroatų ir musulmonų prie Fojnicos miestelio žuvo du pranciškonai: šioje vietoje esančio vienuolyno vyresnysis tėvas Nikola Milišević ir tėvas Leone Mikitičius. Šie du pranciškonai ypač pasižymėjo karitatyvine veikla pilietinio karo iškankintoje tėvynėje. Pranešama, kad dar keli pranciškonai yra musulmonų suimti kaip įkaitai.

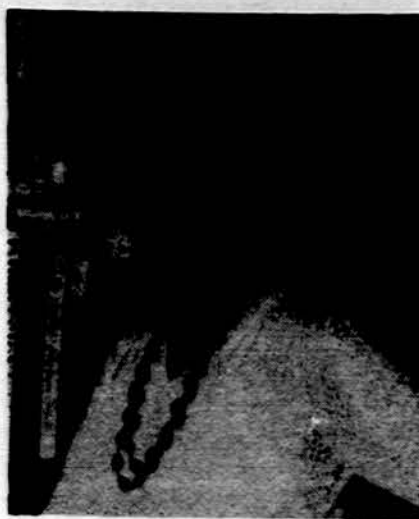
VYSKUPAI REMIA NAUJĄ KONSTITUCIJĄ

Pietų Afrikos katalikų vyskupai sostinėje Pretorijoje išplatintame pareiškime, skelbia, kad jie remia naują PAR konstituciją, kurioje kompromisu siekiama panaikinti rasistinį režimą. Pietų Afrikos Respublikoje, turinčioje virš 30 milijonų gyventojų (5 mil. yra baltieji), krikščionys sudaro 47%. Daugiausia jų yra įvairių konfesijų protestantai. Katalikų yra apie 2 milijonai.

Vilniaus naujamiestyje įsteigtos Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapijos bažnyčios kertinis akmuo buvo pašventintas 1991 metais, bet, dėl lėšų stokos, statyba vyksta labai pamažu. Tuo tarpu jau veikia parapijos namai ir laikinoji koplyčia, kur renkasi jaunimas ir religinių patarnavimų reikalingi Vilniaus priemiesčių katalikai.

BRONĖ A. LUKŠTAITĖ-KOVIENĖ PRISIMENANT

1993 m. gruodžio 29 d. suėjo metai, kai Čikagoje, Šv. Kryžiaus ligoninėje, mirė 75 metų amžiaus Bronė A. Lukšaitė-Kovienė, Vytauto Didžiojo universiteto, Kaune, diplomuota architektė. Tačiau Bronės projektuoti ir statyti pastatai Lietuvoje, JAV, Kanadoje, Kėniuje ir Vakarų Europoje ir toliau gyvuos ir liudys jos kūrybinį profesionališkumą. Vien Marquette Parke ir Čikagos apylinkėse yra apie 20 Bronės projektuotų pastatų.

Bronė Lukšaitė-Kovienė

Bronė buvo daugiau negu vien tik architektė, ji buvo patraukli asmenybė, kultūringa, mandagi. Su ja buvo malonu susitikti, padėkoti ir išgirsti jos subtilų humorą. Bronė visada turėdavo ir drąsiai reikšdavo savo nuomonę bet kokių klausimų, ji buvo apsišaukusi, domėjosi menu, istorija, filosofija ir gamta. Politikavimas, karjerizmas ir turto krovimas buvo svetimas ir priešingas Bronės prigimčiai.

Gimusi 1917 m. gruodžio 23 d. Petrograde, Bronė su tėvais į Lietuvą persikėlė 1921 m. Kaune Šv. Kazimiero, (Saulės) mergaičių gimnaziją baigė 1935 m. ir įstojo į Vytauto Didžiojo universiteto Technologijos fakultetą. Jos pirmas darbas buvo universiteto architektūros katedroje asistentės pareigos. Gamta ir skautybė visada buvo artima Bronėi. Gimnazijoje ji priklausė Kauno jacht klubui, mėgdavo čiuožti, 1939 m. atstovavo Lietuvos skautams tarptautiniame suvažiavime Budapešte.

Universitete Bronė susižavėjo savo profesoriumi Jonu Kovalskiu-Kova. Tas susižavėjimas tęsėsi per Bronės gyvenimą, kol pagaliau, po 27 metų laukimo, 1963 m. ištekojo Čikagoje. Ta laiminga jungtis pasibaigė Jono staigia mirtimi 1977 m. 1945-1947 m. laikotarpiu Bronė buvo UNRRA universiteto Munchene architektūros katedros asis-

tentė. Į JAV Bronė emigravo su motina iš Augsburgio DP stovyklos 1948 m. Atplaukus laivu į New Yorką, Bronė areštavo ir apgyvendino garsioje Ellis Island, nelegalių imigrantų stovykloje. Dėl klaidingai užpildytų anketų imigracijos pareigūnai manė, kad Bronė atvyko suklustotais dokumentais. Praėjo ilgas, Bronėi tragiškas laikas, kol pavyko išeiti iš Ellis salos. Ją gelbėjo Kovalskis ir Lietuvos konsulas. Ją išleido sąlyginai pas gimines į Čikagą, kur turėjo kas mėnesį registruotis, kol galutinai paaiškėjo jos tapatybės įrodymai. 1955 m. Bronė gavo JAV pilietybę, o tais pačiais metais Bronė ir Kovalskis įsteigė „Kova and Associates“ bendrovę, kurioje Bronė dirbo partnerės ir vicepirmininės pareigose. 1957 m., užsidaręs šiai bendrovei, Bronė perėjo dirbti projektuotojos ir grupės vadovės pareigose pas A. Epstein & Sons, Inc., kur dirbo iki išėjimo į pensiją 1982 m.

Savo darbuose Bronė išsaugojo universitete įgytą pažūrą, kad „architektūra yra visų menų motina“. Ji tikėjo, kad architektūra turi duoti daugiau negu tik minimalų praktišką reikalingumą ir kad daiktas nėra gražus tik tada, kai jis yra naudingas.

Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS), Čikagos skyriuje, Bronė buvo

A.†A. AUGUSTINUI BALTRAMONAIČIUI

į Viešpaties prieglobstį pasitraukus, jo liūdinčias seseris MATILDA ir ELENA, seserėčią STASELĘ ŽEMGULIENĘ bei jos šeimą nuoširdžiai užjaučiamė.

Onutė ir Vytautas Taseckai
Edis, Diana ir Loreta su šeimomis

AMERICAN TRAVEL SERVICE

Jau 30 metų organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Siūlome naują paslaugą mūsų klientams. Iki kovo 31 d., 1994 m., galite nupirkti bilietus iš Vilniaus į įvairius Amerikos miestus patiomis pigiausiomis kainomis. Bilietai apmokami mūsų raštineje, Evergreen Park ir atsiimami mūsų raštineje, Vilniuje.

New York	\$725.00
Chicago	\$825.00
Seattle	\$930.00
Los Angeles	\$925.00

Maloniai, sąžiningai ir profesionaliai Jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirm., antr., ketvirt., ir penkt. 9 v.r.—5 v.p.p. ir trečd. 9 v.r.—7 v.p.p. American Travel Service, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642.

We Ship UPS

312-434-9766

Užsienam maisto tiekimo (catering)

talman

delicatessen
Valgis Catering

Standausi neturinti gaminti

Geriausios spaudos rinkinys Čikagoje!

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

DRAUGAS, šeštadienis, 1994 m. sausio mėn. 15 d.

7

viena steigėjų, kelis kartus skyriaus pirmininkė bei valdybos narė, suvažiavimų, ekskursijų ir parodų organizatorė. Nuo 1962 iki 1985 m. „Technikos Žodžio“, ALIAS žurnalo, veikli korespondentė ir bendradarbė. 1977 ir 1985 m. dalyvavo su paskaitomis Lietuvių Mokslo ir kūrybos simpoziumuose. Išėjus į pensiją, Bronės svei-

kata, ypač regėjimas, pradėjo „slubuoti“. 1993 m. sausio 4 d. laidotuvas Bronė lydėjo didelis būrys bendradarbių, draugų, gerbėjų ir jos liūdinčios seserės bei jų šeimos narių. Bronė palaidojo po jos paties projektuotu ir statytu paminklu vyrui ir motinai, Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Kostas Burba

PADĖKA A.†A. VITAS ŠERELIS

Laimingas tasai,
Kurs tarp žemės vargų
Sau draugą sutiko
Iš šimto draugų
Ir gali jam širdį atverti!

Maironis

Nuliūdę: žmona Margarita ir giminės.

„Skridau kaip aras po dangum aukštuoju,
„Pakilkit“, šaukdamas, — „iš priespaudos vargų!“
B. Brazdžionis

PADĖKA A.†A. BRONIUS AUŠROTAS

mirė lapkričio mėn. 24 d. Palaidotas lapkričio 27 d. mauzoliejuje Palm Beach Royal Gardens kapinėse, West Palm Beach, Florida. Laidotuvės buvo privačios.

Esame dėkingi kun. V. Pikturai už maldas mauzoliejuje. Širdingai dėkojame visiems pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu, spaudoje ir užprašiusiems šv. Mišias.

Dėkojame visiems, kurie lankė Velionį jo ligos metu namuose ir ligoninėje ir taip pat Dalei ir Algiiui Augūnams, kurie pagelbėjo ligoniui sunkioje valandoje.

Ypatinga padėka Albai ir Jonui Jakubauskams už jų rūpestingumą ir visokeriopą pagalbą.

Nuoširdus ačiū nekrologo autoriui V. Žibui ir L. Žibienei už prisiminimą liūdesio valandoje.

Žmona Veronika, sūnus Rimas ir šeima.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 1446 S. 50th AVE.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12001 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
LEMONT LOCATION OPENING JANUARY 1994
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

Prie „Liūdo groto“, einant į Struše kalną Palangėje.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kai aktorius Kęstutis Genys lankėsi Australijos lietuvių telkiniuose, publika sustojusi plojo, visi norėjo jį asmeniškai sutikti, paspausti ranką ir padėkoti. Čikagos lietuviai tokią progą turės sausio 23 d., 3 val. po pietų, kai Kęstutis Genys atliks recitalį Jaunimo centre. Šią popietę ruošia „Draugo“ renginių komitetas ir kviečia visus atvykti, pasiklausyti, pabendrauti (po programos bus ir vaisės).

Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyrius ruošia linksmą prisiminimų vakarą. Bus rodomi seni filmai, išstatyti senos nuotraukos, girdėsime „senas“ dainas (tik skautai visuomet jauni!). Prisiminimų vakaras įvyks sausio 22 d. Bočių menėje, Lemonte.

Šv. Kryžiaus ligoninėje sausio 25 d., antradienį, nuo 6:30 iki 10 val. vak. bus pamokos apie pirmąją pagalbą (CPR) kūdikiams ir vaikams, išitikus nelaimę. Pamokos išlausk, kursantai gaus specialius pažymėjimus (pamokos vyks ligoninės 7 East susirinkimų kambaryje). Kadangi dalyvių skaičius klasėje ribotas, apylinkės gyventojai, suinteresuoti šiomis naudingomis pamokomis, kviečiami paskambinti Education and Development skyriui, tel. 312-471-7324 ir užsiregistruoti.

x Mažosios Lietuvos Lietuvių draugija tradicini Užgavėnių Šiupinį ruošia šeštadienį, vasario 5 d., 6:30 v.v., Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje, 6500 South Pulaski gatvė. Bus vakariene su tradiciniu ŠIUPINI, meninė programa ir šokiai, grojant Ričardo Soko orkestrui. Stalai iš anksto užsakomi pas Ramūną Buntinę, tel. 708-989-1316. Draugijos valdyba visus maloniai kviečia atsilankyti. Dalyvavimo auka 20 dol. asmeniui.

x Lithuanian Mercy Lift nuosirdžiai dėkoja ponai Gražinai Liautaud už \$500 auką. LML dėkingi už nuolatinę paramą.

x Atlieku teksto rinkimo ir puslapių maketavimo darbus su kompiuteriu. Paruošiu spaudai katalogus, lankstinukus, biuletenius, laikraščius, žurnalus, knygas, skelbimus ir dar daugiau, lietuviškai ir angliškai. Turiu didelį lietuviškų raidžių pasirinkimą. Darbas atliekamas greitai, sąžiningai ir prieinamai. Skambinti (708) 257-5958 po 6:30 v.v. arba savaitgaliais.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visu rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aloną Kaminskienę. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p. 5-30 v.v., ketvėd. 10 v.r.-6 v.v., šėtd. 10 v.r.-1 v. p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta.

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui – yra lietuvių bėdas ateities kartoms.
Čekius rašyti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Daiva Grigaitytė-Majauskienė, Rima Stropūtė ir Lina Saulytė Žlobienė sudaro „Saulutės“, Lietuvos našlaičių globos revizijos komisiją. „Saulutės“ administracinės išlaidos yra minimalios, nes jų daugumą padengia patys „Saulutės“ nariai. Norima, kad kuo daugiau pinigų liktų tiesiogiai paremti vargstančius vaikus Lietuvoje.

Vyresniųjų lietuvių centre – Seklyčioje, trečiadienį, sausio 19 d., 2 val. po pietų bus poezijos popietė su rašytoja-poete Julija Svabaite Gylėne. Po programos – bendri pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite. Ypač laukiami nauji Seklyčio lankytojai. Juos mes mielai sutinkame, pasodiname ir stengiamės sudaryti jaukią, šeimynišką nuotaiką.

Robertas Senkevičius iš Žiburelio mokyklėlės.

x Juozas Bacevičius patarnaus Income Tax, namu ir apdraudų reikalais. 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 778-2233 – Casa Blanca.

x Prieš užsakydami paminklą, apsilankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą – brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papiegti. Sav. J. Liutikienė ir I. Naujokienė. „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.

MŪSŲ TAUTINIAI DRABUŽIAI IR DABARTINĖ APRANGA

Tarptautinės apimties žurnalas „Threads“ (Siūlai), š.m. vasario/kovo mėn. laidoje išspausdino, 4 lapus užimanti, 5 spalvotom nuotraukom ir 3 iliustracijom papuoštą straipsnį, pavadintą „Papuosisimas lietuvišku stiliumi“.

„Kai 1985 metais aplankiau

Sonatos Zubovienės ir Roko Zubovo – mūsų pagarsėjusių pianistų – koncertas ruošiamas Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje sausio 23 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Bus atliekami Šopeno ir M. K. Čiurlionio kūriniai. Visi kviečiami pasigėrėti.

Edward I. Pocius, Chicago, IL, mūsų dienraščio išlaidas sumažino 100 dol. auka ir kartu pratesė „Draugo“ prenumeratą kitiems metams. Nuosirdus ačiū už finansinę paramą.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimėnais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

x KAIRYS Baltic Expediting pristato maisto produktus Lietuvoje. Gavę jūsų čekį, siuntinį pristatysime 7-10 d. laikotarpyje ir atsiųsime pasiūlymą pakvitavimą. Šventinis siuntinys Nr. 2 (viskas kilogramais): kumpis, rūkyt. 2; dešra rūkyt. 2, sūris, oland. 1; sviestas 500 gr.; miltai 4; cukrus 2; ryžiai 1; kakava .400; arbata .200; kava, pup. .500; kava, tirpst. .200; mielės .100; šokolada .300; saldainiai; šokol. 1; medus 1; apelsinai 2 kg.; citrinų 1 kg.; aliejus 2 lt.; marinuota silkė .360; prieskoniai .100; asperinas (ASA 325 mg) 250 tbl. UŽ 22 kg. (48 sv.) – \$99.00 U.S. Kainos ir produktų sudėtis keičiasi dažnai pagal Lietuvos rinkos kainas. Rašykite arba skambinkite dėl naujo kainoraščio: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 5A6, Canada, tel. 905-643-3334, fax 905-643-8860.

x Ieškote darbo? Norėtumėte geriau susipažinti su nauja socialine bei kultūrine aplinka? Pasiilgote šiuolaikinės lietuviškos muzikos? Jūsų geriausias bičiulis ir patarėjas – radijo laida VAIRAS, perduodama kas sekmadienį nuo 10 iki 11 v.r. iš WNDZ 750 AM. Mūsų adresas: VAIRAS, WNDZ Radio, 5306 W. Lawrence, Chicago, IL 60630. Galite skambinti darbo dienomis po RYTMEČIO EKSPRESO 10:30 v.r. red. tel. 312-286-1616. Jūsų paslaugoms – VAIRAS!

„Snaigės“ baltos, bet nešaltos... Čikagos lit. mokyklos, veikiančios Jaunimo centre, kalėdinėje programoje gruodžio 18 d. (iš kairės: Karolis Užgiris, Natalija Padalino, Lina Dovilaite, Tara Mikuzytė, Milda Bunikytė, Alina Meilytė, Povilas Žukauskas.

Nuotr. Vlodo Žukausko

Čikagoj Lietuvių tautodailės parodą ir pamatiau rankomis išaustus išveiginius tautinius drabužius, – rašo autorė M. Kati Meek, – netekau žado. Svajojau, kaip atkurti spalvas, raštus ir tų drabužių detalių išbaigimą...

Noras visa tai išmokyti nuvedė autorę iš Čikagos į Ontario ir į Lietuvą.

M. Kati Meek tyrinėja lietuvišką audimą ir audžia su Čikagos Lietuvių tautodailės instituto audėjomis jau 10 metų. Savo straipsnyje aprašo, kaip naudojant siūlus ir adatą, galima lietuviškais raštais išvystyti lininę medžiagą. Ten pat panaudoja savo geros pažinties Baniutės Kronienės (tautiniai drabužiai lietuvių puošėjos) nurodymus ir piešinius. Be to, aprašo kaip pasidaryti išmegtą sages, rankovių ir rankogalių suraukimus – „spygus“, ir kaip jas primegti.

Autorė teigia, kad, turint lakią vaizduotę, lietuviškų tautinių drabužių papuošimus ir išbėgimus, galima sėkmingai panaudoti įvairios dabartinės aprangos pagražinimui.

Straipsnyje taip pat detalios aprašyti tradiciniai lietuvių moterų tautiniai drabužiai. Jiems pailiustruoti panaudota Čikagos tautinių šokių grupės „Letūnas“ (vadovė Nijolė Pupienė) nuotrauka. Ten pat

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos ir amerikietiška NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatura, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609, Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

x Rožinis ir šv. Mišių auka už Lietuvos ir viso pasaulio atgimimą bus šėdadienį, sausio 22 d. 6 v.v. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų Jaunimo centre, kun. K. Trimakas pasidalins išpūdžiais iš Lietuvos. Nuosirdžiai kviečia Židins.

x Ona Miežienė iš Arizonos, siunčia \$50 už našlaitio išlaikymą Lietuvoje. Ponia O. Miežienė siunčia po \$50 kas keturi mėnesiai, už ką „Lietuvos Našlaičių Komitetas“, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629, labai dėkoja.

x LITUANICA C & C INC. pigiai ir patikimai siunčia siuntinius ir didesnius krovinius į Lietuvą. Perveda pinigų doleriais. Amerikietiško maisto rinkinys 42 sv. – \$99; 6007 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Tel. 1-312-465-0700.

GERA PRADŽIA NAUJIEMS METAMS

Naujųjų metų antrą dieną Šv. Antano parapijoje (Cicero, IL) po lietuviškų Mišių, vieton įprastinės kavinės, parapijos choro iniciatyva turėjome ypatingą renginį, kuriuo prisiminėme įspūdingiausią 1993 m. įvykį ir davėme iškilmingą, šventišką pradžią 1994 metams.

Atėję į parapijos salę, radome imantriais sumuštinukais, pyragais „lūžtančią“ stalą, papuoštą gėlėmis, salėje skambėjo dainos. Kai susirinko per šimtą linksmai nusiteikusių žmonių, nustebo ir rengėjai – parapijos choras bei Lietuviškos kavinės klubas. Bet iš tiesų nenuostabu: žinojome, jog parapijos choro pirmininkės Jonės Bobinienės rūpestiu matysime Vokiečių televizijos profesionališkai padarytą filmą iš šv. Tėvo Jono Pauliaus kelionės Lietuvoje.

Sveikindama atvykusius, choro pirmininkė pristatė Aleksandrą Plėnį, kuris įsigijo šį keturių valandų filmą ir sutrumpino perpus. Matėme šv. Tėvo atskridimą į Vilnių, girdėjome jo kalbą aerodrome ir įvairiose pamaldose Vilniuje. Kaip parapijos Lietuviškos kavinės klubo vadovas dr. Petras Kisielius, dėkodamas chorui už šį įdomų renginį, pasakė: „Šv. Tėvo kalbose atsispaudo visos mūsų tautos istorinis kelias, pradedant nuo Mindaugo krikšto ir baigiant Lietuvos kryžiaus keliu okupacijos metais bei džiaugsmingu prisikėlimu į laisvę, kurios

metais Šv. Kryžiaus ligoninė, prisitaikydama naujiems reikalavimams, daug kartų buvo remtuota, pristatyti nauji pastatai, patobulinta medicininė technika, pastatytas automobiliams garažas ir atlikti kiti pagerinimai. Šiuo keliu numatoma eiti ir ateityje. Pradedant vasario mėnesiu, tikima išleisti net 107 mil. dol., per tvarkant, net perstatant kai kuriuos ligoninės pastatus, kad būtų galima sėkmingiau teikti medicininę pagalbą apylinkės (ir tolimesnių vietovių) gyventojams. Projektas užtruks bent trejus metus. Į jį įeina gydytojų kabinetai (galės juose dirbti iki 40 gydytojų-specialistų), kur bus aptarnaujami ambulatoriniai pacientai, naujos patalpos gimdyvoms ir t.t. Šv. Kryžiaus ligoninė kasmet aptarnauja apie 433,000 pacientų.

Pagrindinis ligoninės pastatas pietinėje pusėje buvo pastatytas 1928 m., o šiaurinėje – 1963 m. Šiuo metu ligoninės prez. yra Mark Clement, kuris rūpinasi remonta ir pagerinimais. Projektą užbaigus, Šv. Kryžiaus ligoninės patarnavimai, ypač privačių gydytojų kabinetai patioje ligoninėje, labai palengvins apylinkės gyventojams visuomet rasti greitą ir patikimą medicininę pagalbą, ir, žinoma, prisidės prie Marquette Parko apylinkės išlikimo.

A.P.

Šv. Kryžiaus ligoninė yra galbūt geriausias pažįstamas lietuviams, nes joje sveikata rado daug mūsų tautiečių, kai atsidūrė šiame mieste ir vėliau. Ligoninėje visuomet buvo galima susikabinti lietuviškai, ji buvo arti didžiųjų lietuviškų telkinių, o, be to, šia ligoninė lietuvių pastatė, nes ji priklausė kazimierietėms seselėms. Ir net šiuo metu Šv. Kryžiaus ligoninė, Maria aukštesnioji mokykla, Šv. Kazimiero seserų vienuolynas ir gražioji Šv. M. Mergeles Gimimo parapijos bažnyčia sudaro neatškiriamą, lietuviams pasididžiavimą keliantį, pastatų kompleksą.

Atšiaurūs metų eigoje keitėsi artimesnės ir tolimesnės apylinkės, keitėsi ligoninėje gydytojai ir pacientai. Tuo būdu ligoninė prarado gerą dalį savo lietuviškumo. Pastaraisiais

niekas nebesitikėjo. Bet, kaip sakė filmo komentatorius, patiam Šventajam Tėvui melžiantis Vilniaus katedroje, taip neseniai buvusioje muziejum, pasaulio istorijoje ilgai pasisėdintis žmonių keliai, o Dievo“.

Ypatingas Dievo kūrinyje Šv. Antano parapijoje yra ir lietuviškas parapijos choras, vadovaujamas Marijus Prapuolenio. Choras gieda kas sekmadienį per lietuviškas Mišias, o per šventes pasipildo nuolatiniiais tartininkais (pvz., sol. Egle Rukštelyte-Sundstrom ir Lietuvių operos choro nariais). Kad naujai remontuoti parapijos vargonai skambėtų visu grožiu, jais groti buvo pakviestas muz. Manigirdas Motekaitis, kuris taip pat jau yra tradicinis choro svečias per Kalėdas ir Velykas.

Choro nariai, kaip ir visi parapijiečiai, susidaro iš Cicero ir iš kitų priemiesčių gyventojų: Oak Park, Melrose Park, Forest Park, Riverside ir Berwyn. Choro pirmininkė Jonė Bobinienė, paprašyta papasakoti apie choro darbus ir rūpestius, pasakė, kad choro valdyboje jai talkina valdybos narės Natalija Sodeikienė ir Elena Rakauskienė. Ji pripažino, jog priklausymas chorui reikalauja nemažai išpajėgijimo. Choro nariai gieda ne vien sekmadieniais. Kadangi choro vadovas Marius Prapuolienis nuolat papildė repertuarą naujomis giesmėmis, jie kas ketvirtadienį atvyksta repetuoti parapijos lietuvių kambaryje. Gal kaip tik dėl to, kad choras yra gyvas, kūrybingas, jo 18 choristų branduolį papildė dar du nariai, neseniai atvykę iš Lietuvos.

Šis renginys pasiekė ir dėl to, kad parapijos choras turi daug stiprių remėjų parapijų tarpe. Jie ne tik darbu, bet ir finansine parama padeda apmokėti choro einamąsias išlaidas.

Chorui netrukus pagalbos ir šikart, Lietuviškos kavinės klubui mieliai prisidedant prie renginio, kurio tikslas taip buvo papildyti choro išd. Paklausiau J. Bobinienę, kam chorui reikia pinigų. Ji pripažino, jog, žinoma, choro nariai negauna jokio honoraro, bet didžiausias išlaidas sudaro gaidų dauginimas ir organizacinės išlaidos, pvz., sergantiems choristams gėlių pasuntimas. Ji ypač pasidžiaugė parapijos klebonu kun. Matthew Brophy, kuris visuomet chorą paskatina, šventų progą ragina pakviesti instrumentalistus, jiems apmokėdamas honorarus ir nuosirdžiai įvairiais kitais būdais padeda.

A. Zailskaitė

Del teisinių patarimų Illinois ir Florida valstijose kreipkitės į advokatą BRYAN R. BAGDADY, P.C. 25 Northwest Pl. Blvd., Suite 550 Elk Grove Village, IL 60007 (708) 290-0033. Fax (708) 364-6603

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (312) 776-5162 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 391-6866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis 6247 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60629 Tel. 1-312-776-8700 Visi 20 metų praktikos civilinėse ir kriminalinėse bylose

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 2501 W. 69th Street Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 778-0800 Valandos pagal susitarimą

Šv. Kryžiaus ligoninės pastatas Čikagos Marquette Parko apylinkėse.